

Otrdiena ● 2019. gada 29. oktobris

CENA tirdzniecībā 0,75 EUR

Skolu pārdos?!

8.

Foto - A.Kirsanovs

Licenču platību vismazāk, kaut arī kūdras purvu visvairāk

Kūdras ražotnē Briežuciema pagastā. Kūdras nozares pārstāvji mudināja Saeimas deputātus, tostarp Latgales apakškomisijas priekšsēdētāju Edmundu Teirumnieku (foto – otrs no labās), Nacionālajā attīstības plānā paredzēt derīgo izrakteņu ieguvēs nozari kā vienu no virzieniem attīstībai reģionos, īpaši izdalot Latgali.

Edgars Gabranovs

Pagājušās nedēļas nogalē Balvos spraigu darba dienu pavadija Saeimas Latgales apakškomisijas deputāti, lai ar mūspuses deputātiem un kūdras nozares pārstāvjiem diskutētu par nozares neizmantoto potenciālu un attīstības iespējām Latgales reģionā.

Latvijas Kūdras asociācijas vadītāja Ingrīda Krīgere atgādināja, ka mūsu valstī 95% no iegūtās kūdras izmanto dārkopībā: "Tas ir pozitīvi tagad, kad aktualizējies jautājums par klimata pārmaiņām un visā pasaule cenšas ierobežot kūdras ieguvi enerģētikai. Visi dārzeņi, koki savu dzīvi iesāk kūdrā kā sēkla, mazi stādiņi." Tāpat I.Krīgere zināja teikt, ka vienā kubikmetrā kūdras var izaudzēt 6000 koku vai 7000 dārzenē stādu. Tas, viņasprāt, ir ļoti svarīgi zinot, ka pieprasījums pēc substrātiem ik gadu tikai pieauga. "Ja 2017.gadā pasaule dzīvoja 7 miljardi cilvēku, tad 2050.gadā, kā vēsta prognozes, dzīvos 10 miljardi. Būs nepieciešams daudz vairāk pārtikas," viņa paskaidroja.

Zimīgi, ka 31% no visiem valsts kūdras resursiem atrodas Latgales plānošanas reģionā, tomēr no visām Latvijas kūdras ieguvēs licenču platībām šeit atrodas tikai 15% platību. Tikšanās dalībnieki bija vienisprāt, ka kūdras ieguvēs nozares ilgtspējīga un pārdomāta attīstība sniegtu Latgales reģionam sociālekonomiskus ieguvumus: nodrošinātu ienēmumus pašvaldību budžetos nodokļu un zemes nomas maksas veidā, veicinātu apjomīgas investīcijas reģionā,

kā arī sekmētu nodarbinātību. Turklāt statistikas dati liecina, ka vidējais kūdras uzņēmumos nodarbināto atalgojums pārsniedz vidējo atalgojuma līmeni.

Saeimas Latgales apakškomisijas priekšsēdētājs Edmunds Teirumnieks "Vadugunij" atzina, ka deputātu uzdevums ir pievērst maksimālu vērību, lai valsts stratēģiskajos dokumentos kūdras ieguve ir svarīgs un atrunāts jautājumu loks: "Ja gribam panākt ekonomisko pienesumu valstij, tad mums ir jāizšķiras, kurā brīdi vienu vai otru lietu piebremzēt vai pasteidzināt." Taujāts, vai *zalo* prasības, pat kļaigāšana nereti neka vē ekonomisko izaugsme, E.Teirumnieks diplomātiski iebilda, ka nevajadzētu nevienu dalīt *zalajos* draugos vai nedraugos: "Attīstot šo jomu ilgtermiņā, ir jāveicina maksimāla pievienotās vērtības radišana visām kūdras produktu grupām un ar to saistīto saimniecisko darbību – substrātam, stādu audzēšanai, sorbentiem utt."

Pēc diskusijas deputāti apmeklēja vienu no lielākajām kūdras produktu ražotnēm Latgalē – uzņēmuma "Compaqheat" ražotni Briežuciema pagastā, kur uzņēmums investējis vairāk nekā 5 miljonus eiro un sezonas laikā nodarbina līdz 40 darbiniekiem. Uzņēmuma "Compaqheat" pārstāvis Valdis Polmanis, lūgts atklāt, kas nepieciešams kūdriniekim, lai palielinātu ražošanas apjomus un darbinieku skaitu Latgalē, pastāstīja, ka, pirmkārt, nepieciešams noasfaltēt ceļu: "Otrkārt, pārdomāta kūdras resursu politika, lai valsts Latgali izdalītu kā īpašu reģionu. Rūpniča šeit spej pārstādāt daudz lielāku jaudu. Aicinu likumdošanu atvieglot, nevis to apejot, bet pāatrinot lēmumu pieņemšanu."

Īsziņas

Aicina rakstīt diktātu latgaliski

Ikvienš latgaliešu valodas draugs un entuziasts ir aicināts 9.novembrī uzrakstīt diktātu latgaliešu rakstu valodā. Diktāts skanēs Latvijas Radio 1, raidījumā "Kolnasāta" plkst. 18.15, bet uzrakstīto tekstu varēs pārbaudīt portālā lakuga.lv.

Aicinām iesūtīt jautājumus!

Aicinām lasītājus līdz 7.novembrim uz redakcijas e-pastu vaduguns@apollo.lv iesūtīt interesējošus jautājumus par administratīvi teritoriālo reformu, kurus uzdosim Valsts aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai.

Nākamajā
Vaduguns

● Visu mūžu nepatīk
rudens
Saruna vakara krēslā

● Ir jāmācās ticēt sev
Dace Melbārde – par līderību

Pienem dāvinājumu

24.oktobra Balvu novada domes sēdē deputāti vienbalsīgi akceptēja lēmumu pieņemt no SIA "Mikrotīkls" dāvinājumu mantas veidā – divus komutatorus un astoņpadsmit bezvadu piekļuves punktus par kopējo summu EUR 1 402,82 – un novirzīt to Balvu Valsts ģimnāzijai.

Mainās deputātu sastāvs

Pēc 24.oktobra Balvu novada domes sēdes pašvaldības vadītājs Aigars Pušpurs informēja, ka saņēmis iesniegumu no Sanda Puka par vēlmi atjaunot deputāta pilnvaras. Tas nozīmē, ka deputāta pienākumus beigs pildīt Andris Bačuks.

Vārds žurnālistam

Maruta Sprudzāne

Piederu pie tiem, kuriem tumšais rudens laiks nepatīk ļoti. Mierinājumam der doma, ka kaut kad taču paliks arī gaišaks - uzsnigs, logos iemirdzēsies krāsaino uguntiņu rotājumi, arvien biežāk piesauks gada siltākos svētkus, pušķos eglites... un vispār - tur aiz mākoņiem ir saule...

Bet novembris ir divains tumšais laiks. Sevišķi to izjūtu, raugoties sveciņu mirdzumā kapos. Apkārt bieza tumsa, bezvējš, bet tur, uzkalnā, spilgti gailē liesmiņas, izskatās, nāk pretī un varbūt patiešām nes vēstis no citas pasaules. Mūsdienās veļu laiks saplūdis ar sveciņu vakaru noskaņu, kuras gaismā pieminam aizgājējus, atceramies viņu darbus un domājam arī par sevi. Savu dzīvi un sev atvēlēto laiku. Nupat izskanējusi vēsts, ka pēkšņi miris televīzijas raidījumu vadītājs un žurnālists Mārtiņš Ķibilds. Tikai 46 gadus jauns. Mūsu amata brālis, kurš izpelnījies raksturojumu kā lielākais piemērs eleganci un inteliģēciju TV kadra, valodas un runas intonācijas ziņā. Vēl viena izdegusi sirds pašā veļu laikā.

Latvijā

Visaugstākā onkoloģiskā saslimšana - Kurzemē. Sākoties Latvijas Televīzijas Ziņu dienesta un sabiedrisko mediju portāla multimedīlājam projektam "Diagnoze - vēzis", pārsteidz, cik daudzi cilvēki kā galveno problēmu min tieši komunikāciju ar ārstiem - gan to, kā tiek pažīnēta diagnoze, gan sarunas par pacienta turpmāko ārstēšanu. Vidēji četri cilvēki katru dienu Kurzemē pirmo reizi saskaras ar diagnozi - vēzis, liecina Slimību profilakses un kontroles centra dati. Lai arī šis rādītājs nav augstākais valstī, jo, piemēram, Rīgā katru dienu vidēji 10 cilvēki uzzina, ka priekšā cīņa ar jaundabīgu audzēju, Kurzemes reģions ir ar visaugstāko onkoloģisko saslimšanu gadījumu īpatsvaru uz 100 000 iedzīvotājiem.

Paredz grūtāku informācijas pieejamību. Uzņēmumu reģistrs ieplānojis izveidot apjomīgu dokumentu datu bāzi, daļu padarot publiski nepieejamu, kas nozīmēs - gan uzņēmējiem savu klientu pārbaude, gan žurnālistiem savu pētījumu veikšana turpmāk varētu būt krietni sarežģītāka. Raidījums "De Facto" skaidro, ka līdz šim informāciju par uzņēmumiem un ar tiem saistīto dokumentāciju par maksu varēja saņemt kādā no četriem Latvijā esošajiem datu atkalizmantotājiem: "firmas.lv", "lursoft.lv", "creditreform.lv", "kib.lv". Ar nākamo gadu šo funkciju vēlas pārņemt valsts iestāde - Uzņēmumu reģistrs. Viņu iecere ir visu informāciju sadalit publiskajā un nepubliskajā daļā. Pirmā būtu pieejama visiem bez maksas. Savukārt nepubliskajā daļā iekļautos dokumentus varētu saņemt tiesībsargājošās iestādes un pārējie interesenti, tikai īpaši pierādot nepieciešamību. Pastāv pamatotas bažas, ka rezultātā dokumentus vienkārši noslēps no sabiedrības.

Parakstjuši 8 tūkstoši iedzīvotāju. Sabiedrības iniciatīvu portālā "Manabalss.lv" par iniciatīvu, kas paredz neatbalstīt likumprojektu par būtisku valsts finansējuma palielinājumu politiskajām partijām, nedēļas laikā savākti aptuveni 8000 paraksti. Tas nozīmē, ka līdz nepieciešamajiem 10 000 parakstiem, lai šo iniciatīvu varētu iesniegt izskaitānai Saeimā, vēl atlicis savākt aptuveni 2000 parakstu.

Vēsākais rīts pēdējo trīs nedēļu laikā. Vakar rītā gaisa temperatūra Latvijā pazeminājās līdz 0..+5 grādiem, vien dažviet piekrastē, pārsvarā Kurzemes rietumkrastā, saglabājās +6..+8 grādi, liecināja dati no meteoroloģisko novērojumu stacijām. Valstī kopumā tas bija vēsākais rīts nepilnu trīs nedēļu laikā. Augstāk gaisa temperatūra Eiropā 27. oktobri bija +29 grādi Grieķijā un Kiprā. Zemākā gaisa temperatūra naktī uz pirmadienu -27 grādi Norvēģijas ziemeļos, un tik liels sals šoruden Eiropā ir pirmo reizi.

Publiskots ziņojums par negadījumu lidostā. Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas birojs publiskojis ziņojumu par notikušu negadījumu lidostā "Riga", kurā bija iesaistīta "airBaltic" lidmašīna. Norāda, ka negadījumā iesaistītā lidmašīna "Airbus A220" atradās 130 cilvēki, un neviens no viņiem necieta.

(No ziņu portāliem www.tvnet.lv, www.delfi.lv, www.lsm.lv)

Bibliotēku dzīve

Tilžēniešiem izzinošas tikšanās

Foto - no personīgā arhīva

Zinaida Logina

Tilžas bibliotēkas lasītāji pauž gandarījumu, ka oktobra mēnesī bijis daudz interesantu notikumu, jo ikviena tikšanās bagātina gan pašu devēju, gan saņēmēju.

Grāmatu pārlasa pat piecas reizes

Grāmatu svētkos Tilžas bibliotēkā uz tikšanos bija ieradies grāmatas "Teātra bērni" redaktors Aldis Vēvers. Iepazīstinot ar sevi, viņš pastāstīja, ka pēc izglītības ir latviešu valodas un literatūras skolotājs. Taču pēc desmit skolā nostrādātiem gadiem sapratis, ka šis darbs īstī nav domāts viņam. A. Vēvers ir ne tikai daiļliteratūras grāmatu redaktors, bet arī redīģējis latviešu valodas un literatūras mācību grāmatas skolām. Runājot par savu darbu, redaktors stāstīja, ka no manuskripta līdz grāmatas iznākšanai to sanāk pārlasīt piecas reizes. A. Vēvers atklāj, ka redaktors ir kā grāmatas sargs, jo darbs ietver pareizkrāstības klūdu labošanu, kā arī vārdu un teksta redīgēšanu. Redaktora pienākums nav uzrakstīt grāmatu no jauna, bet gan norādīt, kā teksts varētu izklausīties labāk. ļoti svarīgi, ja starp autoru un redaktori ir savstarpēja cieņa un ieklausīšanās vienam otrā. "Tikšanās bija interesanta, jo

Āja apmeklētājam ieskatīties grāmatas tapšanas aizkulīsēs, uzzināt, kāds process notiek pēc rakstnieka manuskripta uzrakstīšanas," pastāstīja Tilžas pagasta bibliotēkas vadītāja Ilze Pugača.

Svarīgi izkopti valodu

Otra interesanta tikšanās Tilžas pagasta bibliotēkā bija ar bēru grāmatu autoru Uldi Ausekli. Tilžas pagasta bibliotēkas vadītāja Ilze Pugača stāsta, ka sarunas sākumā dzejnieks iepazīstinājis ar sevi un pastāstījis, kā izdota grāmata "Četras otas". Interesanti bija uzzināt, kā kopā sadarbojas grāmatas autors un mākslinieki, kas ilustrē grāmatu. Uz klātesošo uzdotu jautājumu, kur dzejnieks gūst iedvesmu, U. Auseklis atbildēja, ka svarīgi izkopti valodu un vārdu krājumu. Dzejnieks pats interesējas par dažādiem vietvārdiem un pielieto tos, rakstot dzeju. "Bērni ar sajūsmu apbrīnoja, kā autors no galvas skaitīja savus dzejoļus, un to tiešām bija daudz. Jāpiebilst, ka dzejnieks uzdāvināja bibliotēkai trīs savas jaunākās grāmatas, par ko sakām paldies! Autors pateicās par brīnišķīgo uzņemšanu un priečājās, ka bērni uzmanīgi un ieinteresēti klausījās," saka Ilze Pugača.

Balvenietei iznākusi grāmata

Pildspalva manās rokās...

Ingrīda Zinkovska

Balvenietei Vijai Cibulei iznākusi grāmata - auto-biogrāfisks stāsts "Marta". Uzrakstīt grāmatu viņu iedvesmojis "Vaduguni" rakstītās. Proti, sagaidot gadu mijus, žurnālists publicējis savas pārdomas par laika ritējumu, piedzivoto un pārdzivoto un aicinājis arī lasītājus: "Nemiet rokās pildspalvu un uzrakstiet skaistu stāstu par sevi!" "Tā ari izdarīju!" pavēstīja grāmatas autore.

Grāmata V. Cibulei iznākusi pirmā, bet radošo cilvēku pulkā viņu pazīst jau krietnu laiku. Grāmatas autore raksta arī dzeju, viņas dzejoļi ir publicēti Gada dzejas almanahā "Rēzekne", arī "Vaduguni". Par sevi V. Cibule stāsta paskopi, - dzimusi, augusi, skolā gājusi Balvu pusē. Šeit aizvadīta arī lielākā daļa darba mūža, pabeigta Rēzeknes Augstskola, bet tagad strādā sociālajā jomā āpus Balvu novada robežām. Par notikumiem viņas dzīvē, pārdzīvojumiem un izjūtām stāstīts grāmatā, kas uzrakstīta vienkāršā, bet raitā valodā, sākot no Martas dzimšanas: "Gāja laiks, un meitene vēl ar kājām negāja, kad jau skaidri sāka runāt." Kad sākās skola, mācībās Martai veicās, skolotāja meiteņi lielīja par skaisto rokrakstu. Taču līdztekus priekam par sekmēm mācībās, gadalaiku maiņu bija arī citi notikumi, kas mazajā Martā atstāja neizdzēšamu iespādu uz visu turpmāko dzīvi, ietekmējot to. Piemēram, Oktobra svētkos skolā dalīja oktobrēnu zvaigznītes. "Marta zināja, ka nedrīkst ķemt, jo tēvs bija ticīgs cilvēks, un oktobrēnu zvaigznīte bija pret ticību. Taču cik bija tādu bērnu, kuri bija oktobrēni un ar vecākiem gāja uz baznīcu. Te Marta nezināja, ko darīt, un kļuva domīga, kur gan drīkst un kur nē. Taču skolotāji uz viņu sāka raudzīties citādi." Piedalīties pasākumos Martu vairāk neaicināja, uz daudziem jautājumiem viņa nerada atbildi. Un meitene noslēdzās sevī.

Autobiogrāfisks stāsts "Marta". Grāmatas vāka otrā pusē lasāms autore dzejolis "Atmiņas", kas daudziem atsauc atmiņā bērnību, kur "bērnības saule tik spoži mirdz".

Pēc skolas beigšanas dzīves likloči Martu aizved dažādos kolektīvos, kur nākas strādāt kopā ar dažādiem cilvēkiem, - par to visu var izlasīt grāmatā. Jau tagad kādā no avīzēm Marta izslasija aicinājumu apmeklēt Labsajūtas nometni. "Nometnē Marta pārliecinājās, ka dzīves ceļā nejauši satiktie cilvēki ir labestīgāki un labvēlīgāki. Tur nešķiroja cilvēkus, - kāds esi, tāds esi. Darbā bija citādāk. Te darbinieces viena no otras turējās savrup un katra darīja savu darbu. Reizēm bija labāk paklusēt un neielaisties nekādās runās ar viņām."

Pienāca kārtējais Jaunais gads." Tas bija kā tukša grāmata, bet pildspalva manās rokās..." secināja Marta.

Kāpēc Balvu novada dome pieņem nesaprotamus lēmumus?
Viedokļi

Jaunā bāriņtiesas priekšsēdētāja gatavoja uzsākt darbu

ANITA PETROVA, Balvu novada domes priekšsēdētāja vietniece

Tā kā pievērsta sabiedrības uzmanība par nupat notikušo Balvu novada Bāriņtiesas priekšsēdētājas pārvēlēšanu, vēlos sniegt skaidrojumu par domes pieņemto lēmumu un tā atbilstību normatīvajam regulējumam.

Kamēr nav notikusi bāriņtiesas reforma, par kuras nepieciešamību ministrijās diskutē

ilgāku laiku, tikmēr bāriņtiesa ir novada pašvaldības izveidota iestāde. Tās darbinieki ievēro Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācijas izstrādātos vispārējos ētikas principus un uzvedības standartus. Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija uzrauga bāriņtiesu darbību bērna un aizgādinābā esošās personas tiesību un interešu aizsardzībā un sniedz tām metodisko palīdzību. Savukārt Tieslietu ministrija sniedz metodisko palīdzību par apliecinājumu izdarīšanu, mantojuma lietu kārtšanu un mantojuma apsardzību.

Kārtību, kā notiek bāriņtiesas priekšsēdētāju, vietnieku un locekļu ievēlēšana, nosaka Bāriņtiesu likums. Šā likuma 9.panta pirmajā daļā ir teikts, ka bāriņtiesas priekšsēdētāju, bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieku un bāriņtiesas locekļus ievēl pašvaldības dome uz pieciem gadiem. Iemesls Balvu novada Bāriņtiesas priekšsēdētāja vēlēšanām bija piecu gadu termiņa beigas. Tā kā likumā nav noteikts, cik termiņus bāriņtiesas darbinieks drīkst strādāt, visiem esošajiem darbiniekiem bija tiesības pretendēt uz nākamo piecu gadu termiņu, rakstot iesniegumu novada domei, ja darbinieks to vēlas un apzinās, ka godprātīgi pilnījis savus pienākumus un nav rikojies prettiesiski vai nolaidīgi. Tāda iespēja bija arī ilggadējai bāriņtiesas priekšsēdētājai Ruditei Krūmiņai, taču Balvu novada dome nesaņēma iesniegumu par viņas apstiprināšanu

amatā nākamajam termiņam. Par iemesliem var diskutēt vai jautāt pašai darbinieci, bet es piebildīšu tikai to, ka novada domes vadība neapsniež un neizsaka publiskā telpā pieņemumus par savu darbinieku iespējamiem rīcības iemesliem.

Pamatototies uz 2019.gada 12.augusta izdoto rīkojumu "Par Balvu novada Bāriņtiesas priekšsēdētāja amata konkursa izsludināšanu un pretendentu atlases komisijas izveidi", norisinājās visas turpmākās darbības jauna bāriņtiesas priekšsēdētāja amata pretendenta atlasei. Konkursam pieteicās trīs kandidāti, no kuriem viens neatbild Bāriņtieses likuma 10.pantā aprakstītajām prasībām, tādēļ konkursa otrajā kārtā tika izskatīti divu kandidātu pieteikumi. Pretendentus vērtēja pieci komisijas locekļi atbilstoši konkursa nolikumam un tajā uzskaitītajiem kritērijiem. Tika vērtēta pretendenta sagatavotā prezentācija un uzklasīts nākotnes redzējums par bāriņtiesas darbu. Lielāko punktu skaitu ieguva Ginta Zābele, un konkursa komisija viņas kandidatūru izvirzīja apstiprināšanai domē.

Bāriņtiesu likuma 10.panta ceturtā daļa paredz, ka visiem bāriņtiesas darbiniekiem jāapgūst speciāla mācību programma, kā to nosaka Ministru kabineta 2006.gada 5.decembra noteikumi Nr.984. Tāpat 10.panta trešā daļa paredz, - ja persona par bāriņtiesas priekšsēdētāju tiek ievēlēta pirmo reizi, kā tas

bija šajā gadījumā, sešu mēnešu laikā pēc ievēlēšanas jaunajam bāriņtiesas priekšsēdētājam jāapgūst speciālā mācību programma un šajā laikā viņš nepilda bāriņtiesas priekšsēdētāja pienākumus. Ginta Zābele mācības uzsāks jau novembrī, tādēļ nav šaubu, ka ar šo uzdevumu viņa tiks galā noteiktajā termiņā. Darbam obligāto apmācību programmas apguvi apmaksās pašvaldība, tas atbilst likumam, kas nosaka arī to, ja darbinieks nenostādā pašvaldībā vismaz četrus gadus, tad atmaksā mācību programmas apgūšanas izdevumus proporcionāli nostrādātajam laikam.

Nemot vērā, ka Ginta Zābele vēl nevar pildīt bāriņtiesas priekšsēdētāja pienākumus, ar domes lēmumu ir apstiprināta bāriņtiesas priekšsēdētājas pienākumu izpildītāja. Šajā periodā Ginta Zābele, tāpat kā līdz šim, pildīs iepriekšējos amata pienākumus un saņems iepriekšējo atalgojumu. Darba līgums par Balvu novada Bāriņtiesas priekšsēdētājas amata pildīšanu uz pieciem gadiem ar Gintu Zabeli tiks slēgts pēc mācību programmas pabeigšanas.

Piebildīšu, ka par labu speciālistu nepiedziņst. Par tādu var kļūt, ja ir motivācija, gribasspēks un patiesa vēlme godprātīgi strādāt. Es ticu, ka Gintai ir šīs īpašības, un esmu droša, ka bāriņtiesas priekšsēdētājai nepieciešamās kompetences viņa noteikti apgūs.

Kā to saprast – ievēlēta ‘pa pusei’?

SANDRA KINDZULE, Balvu novada domes deputāte

Neizprotu pati un, domāju, arī viens otrs mūsu domes nobalsojušais deputāts palika nesaprašānā par nupat 24.oktobra domes sēdē pieņemto lēmumu par jaunās bāriņtiesas priekšsēdētājas ievēlēšanu. Vadība saka, ka jāpālaujas uz jurista sagatavoto lēmumprojektu un, kā tur teikts, tā ir pareizi. Es pati vienmēr gatavojušas domes sēdēm, lasu normatīvos aktus un domāju līdzī. Un, lūk, lasu domes lēmumu. Pirmais punkts, citējot saīsināti, skan: "Ievēlēt ... personu uz pieciem gadiem." Viss saprotams un pareizi arī saskaņā ar Bāriņtieses likumu. Ieskatos arī Ministru kabineta noteikumos par bāriņtiesas darbību, kur skaidri un gaiši rakstīts, ka bāriņtiesas priekšsēdētāja pilnvaru termiņš sākas pēc viņa ievēlēšanas, ja attiecīgās pašvaldības dome nav noteikusi citu termiņu. Balvu novada domes lēmumā nekur nav norādīts šis 'cits

termiņš'. Toties domes lēmuma otrs punkts uzliek konkrētajai personai veikt apmācības. Uzskatu, ka tas ir lieki, jo jau Bāriņtiesu likums uzdot personai, ja viņa par priekšsēdētāju ievēlēta pirmo reizi, sešu mēnešu laikā pēc ievēlēšanas apgūt konkrēto mācību programmu. Tātad ievēlētā persona var mācīties un vienlaikus pildīt savus darba pienākumus, jo Bāriņtiesu likums nenosaka citādi. Kādi ir šie darba pienākumi? Likumā rakstīts, ka bāriņtiesas priekšsēdētājs vada, organizē un kontrolē bāriņtiesas darbu, nosaka darbinieku pienākumus, norīko un sadala pienākumus darbiniekiem, un tā tālāk. Tātad mūsu jaunievelētā priekšsēdētāja, kura redzama arī laikraksta "Vaduguns" pirmajā lappusē, ir tiesīga un drīkst veikt šos darba pienākumus. Jo, jau pretendējot uz šo amata vakanci, cilvēkam ir jāatbilst noteiktām prasībām, un par priekšsēdētāju drīkst ievēlēt tādu personu, kurai ir otrā limeņa augstākā akadēmiskā izglītība. Bet apgūstamā mācību programma ir vēl atsevišķa speciālu zināšanu papildināšana, lai bāriņtiesas priekšsēdētāja drīkstētu veikt arī atsevišķus pienākumus, ko uzskaita Bērnu tiesību aizsardzības likums. Man gan nav īsti saprotams, kādus tieši pienākumus nedrīkst veikt priekšsēdētāja, iekams nav izgājis šos kursus, tāču skaidrs, ka konkrētājā gadījumā viņa ir ievēlēta un drīkst strādāt. Bet mūsu domes lēmuma ceturtais punkts saka, ka patlaban Balvu novada bāriņtiesas priekšsēdētāja pienākumus pildīs vietniece. Faktiski priekšsēdētāja ir ievēlēta un uzreiz atcelta no amata. Kāpēc? Man ir nesaprotams arī šī lēmuma trešais punkts, kur teikts, ka ar priekšsēdētāju slēgs darba līgumu uz pieciem gadiem pēc mācību programmas apgūšanas. Darba līgumu ar vēlētu personu varētu arī neslēgt, tāču lai tā būtu. Bet kā paliek ar piecu gadu termiņu? Priekšsēdētāja ir ievēlēta šī gada 24.oktobrī, un pieņemot, ka viņa mācisies piecus

priekšsēdētāja? Es patiešām gribu to saprast, tādēļ pārsūtišu pieņemto lēmumu speciālistiem, lai gūtu skaidrojumu. Interesanti, ka algu, kā man paskaidroja domes jurists, priekšsēdētājai arī nemaksās. Bet es iedomājos, ja konkrētā cilvēka vietā, kurš līdz šim strādātā kā bāriņtiesas tehniskais darbinieks, būtu ievēlēta, piemēram, pārdevēja Anniņai no lielveikalā un uz bāriņtieses neietu, jo priekšsēdētājas darba pienākumus veikt taču ir uzdots vietniecei un ievēlēta viņa ir tā pa pusei! Bāriņtiesas priekšsēdētāja amats pašvaldībā ir viens no augstākajiem un atbildīgākajiem, tādēļ tā 'pa pusei' pret šiem jautājumiem izturēties tomēr nedrīkst.

Balsojot par šo lēmumu, atturējos es un deputāts Andris Bačuks. Kāpēc? Jo mums nebija iebilžu pret lēmumprojekta pirmo punktu. Taču kopumā lēmums ir absurds. Deputātiem, uzskatu, ir rūpīgi jāiepazīstas ar lēmumu projektiem, jo arī speciālisti var dažreiz kļūdīties.

Viedokļus uzklasīja S.Karavoičika un M.Sprudzāne

Priecājas par Mārtiņrožu laiku

Sestdien Kubulu kultūras namā pulcējās tautas muzikanti un Eiropas deju kopas, lai dancotu, dziedātu un kopā jestri atpūstos koncertballē "Mārtiņrožu laiks". Maija Laicāne, atklājot koncertu, uzsvēra, ka šodien runās pavismaz: "Galvenais ir dejas un mūzika!"

Pirms koncerta. Kubulu pagasta kultūras nama senioru deju kopas "Rūtas" pašdarbnieces steidzanofotografēties, kā pašas smēja,- lai paliek vēsturei.

Ciemīni no Malnavas. Malnavieši Antonīna Pitkeviča un kapelas vadītājs Jānis Stafeckis zināja teikt, ka pie viņiem rita pusē spīdēja saulīte. "Jums atvedām brīnišķigu noskaņojumu," piebilda ciemiņi.

Ar ko atšķiras notis? Tautas muzikantu grupas "Ziemeļmala" vadītājs Valters Reiznieks no Limbažiem, lūgts atklāt, kā nokļuvis Balvos, atzina, ka viņus ielūdzis labs draugs Voldemārs Džigurs. Viņš muzikantiem vēlēja smaidit pat tad, ja kaut kas sajūk. "Vai notis Balvu pusē un Limbažos atšķiras? Šeit tās vēl neesmu redzējis," viņš jokoja. Nopietni runājot, Valters mudināja neierūsēt uz vietas: "Meklējet jaunas, retāk dzirdētas dziesmas."

Entuziasts. Tautas muzikants Voldemārs Džigurs sestdien saņēma Balvu novada domes Pateicības rakstu. Un ir par ko, jo šogad viņš noorganizējis un piedalījies 11 muzikantu saietos.

Sumina pašdarbniekus. Muzikanti un visu kolektīvu vadītāji saņēma Balvu novada Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes Pateicības rakstus.

Jaunākā skatītāja. 8.novembrī jaunākā skatītāja, kura ar interesi vēroja to, kas notiek Kubulos, svinēs trešo dzimšanas dienu. Muzikants Genādijs Rudakovs no Žiguriem zināja teikt, ka Kristīnīte piedalās dažādos pasākumos, kur skan *garmoška*.

Pasniedz Pateicības rakstu. Balvu novada pašvaldības izpilddirektore vietniece Gunta Raibekaze uzsvēra, ka, dzirdot sakām: "Tautas muzikantu saiets", neviļus gribas domāt par laiku pirms 50

gadiem un vairāk, kad katru sestdienu pēc labi padarītiem darbiem jauni un veci gāja uz lauku šķūniem, kur uz nebēdu ballējās. Viņa novada domes Pateicības rakstu pasniedza balvenietim Voldemāram Džiguram par tautas muzikantu kustības atjaunošanu Ziemeļlatgalē, latgaliskās kultūrvides daudzveidības un tradicionālā kultūras mantojuma saglabāšanu.

Lai acis deg priekā! Tautas muzikanta Pētera Jermacāna uzstāšanās mudināja pirmos pārus doties deju laukumā.

Pirmie dejotāji. Žiguru dāmu deju kopa "Alianse" skatītāju aplausus izpelnījās par gracioziem deju soļiem.

Lai ir tonuss! Foto – uzstājas Rugāju novada Lazdukalna pagasta senioru deju kopa "Tonuss".

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Par gudru un ilgtspējīgu saimniekošanu

Dabas spēku gudrība cilvēka labā

MĀRIS NARVILS ir ne tikai teorētiķis, bet arī praktiķis. Permakultūras principus viņš ieviesis savā lauku saimniecībā Priekules novadā. Šogad tur notika jau sestais Permakultūras festivāls. Lektors un vienlaikus LLKC vecākais speciālists dārzkopībā M.Narvils nesen ciemojās Balvos un seminārā stāstīja par permakultūras principiem, jēgu un nozīmi. Tā bija interesanta lekcija piecu stundu garumā, jo klausītāju uzmanība neatstāla.

Saimniekošanas sistēma

Protams, pirmais jautājums, kas interesēja klātesošos, - kas tā permakultūra tāda ir? Apzīmējums izklausās sarežģīts. Taču lektora mērķis bija tieši tādēļ piesaistīt uzmanību un likt līdzdomāt. Pati vienkāršāk atbilde - tā ir ilgtspējīga saimniekošanas sistēma, dzīvojot un saimniekojot saskaņā ar dabu. Kā lai citādi nosauc auglības saglabāšanu, veidojot, piemēram, dažādus kompostus? Ja jēdzīgi izmantotu virtutes mizas, nopļauto zāli, nobirušās lapas un daudz ko citu, kas sadalās un izgaist, tad nevajadzētu pirkīt minerālmēslus un citas ķīmiskas vielas, kas jau tā piegandējušas dabu un bojā veselību. Ne velti lektors uzsvēra: "Būtībā tas ir dzīvesveids un pat vēl vairāk. Arī man pašam tas līcis mainīt domāšanu, paskatoties sev apkārt. Ja arī citi vēlas tajā ieklausīties un izsaka vēlmi mainīt savu mazo pasaulīti, tas iegūst jau lokālu raksturu. Un tad šie procesi pamazām kļūst globāli."

Permakultūras pamatprincipi ietver visu, kas cilvēkam dzīvē nepieciešams. Ar to uzsvēr rūpes par cilvēku, augsnī un godīgu sadali. Taču mulčēšana vai kompostēšana ir tikai permakultūras redzamā izpausme, daudz svarīgāka ir filozofija - spēt mainīt pēdējos simts gados ierasto izšķērdīgo dzīvesveidu. Pie viena spējot samazināt savu egoismu un raudzīties, vai kādam apkaimē nevajag palīdzību. Ne velti lektors piesauca latviešu sētās agrāk tik populārās talkas. Smagos lauka darbus cilvēki dārija kopā, ejot palīgā kaimiņiem. Reizē tā bija dalīšanās arī darbu prasmē, mācīšanās un pieredzes gūšana, un, protams, arī kopīgs prieks ar gandarījumu par labu veikumu. Cik bieži tagad notiek kas līdzīgs?

M.Narvils rosināja aizdomāties un ar daudz lielāku bijību lūkoties uz zemi - parasto augsnī. Zeme ir barotāja, cilvēka eksistences nodrošinātāja. "Ja to degradējam un mēslojam ar līdzekļiem, kas nav radušies dabiski, tas ir būtisks kaitējums augsnēi un vienlaikus arī zara zāģēšana, uz kura sēžam. Jābūt ne tikai videi draudzīgiem, bet arī tai nekaitīgiem," ir viņa pārliecība.

Aktualizējies arī mežu izciršanas jautājums, par ko pēdējā laikā daudz diskutē, apspriež un izsaka krasī pretējus viedokļus. Vieni domā, ka drīkst izzāgt vēl daudz vairāk, jo mežu stāda arī vietā un tas atkal ataug, citi speciālisti runā pretēji. "Mana iekšējā sajūta saka, ka nav dienas, kad neieraudzīsi jaunu cirsmu, ko izzāgē. Būtu labi, ja koki pārstrādē iegūtu pievienoto vērtību, taču tos izved tikai kā iezīvielas. Cik ilgi tāds temps varēs pastāvēt? Meži taču ir mūsu planētas plaušas, tā ir ekosistēma, kas veidojas tikai 50- 80 gadu laikā," M.Narvila pārliecība. Iespējams, daudziem pagaidām neko neizsaka bioloģiskās daudzveidības samazināšanās problēma, taču, kā pārliecīnās lektors, tas būs satricinājums jau tuvākajā nākotnē, jo daudzu sugu izzušana neizbēgami ietekmēs visu pārējo vidi un tajā notiekošos procesus. Šobrīd Latvijas mežu izciršana, viņa skatījumā, draud ar izteiku vienveidību. M.Narvils piesauca skaitļus, kas liek aizdomāties. Viens lauk-saimniecīkās zemes hektārs spēj pabarot tikai 1,7 cilvēkus, toties mežu un dārzu hektārs - 20 līdz 25 cilvēkus, jo tam raksturīga pārtikas daudzveidība, kas šobrīd neraksturo intensīvi apsaimniekoto hektāru pasaules mērogā.

Kas stāv aiz banāna

Vai kādreiz aizdomājās par produktiem, ko pērkam tirgū vai veikalos? Tie visi ir saražoti noteiktā vietā un laikā, atstājot aiz sevis ekoloģisko nos piedumu. Pats banāns, ko nopērkam veikalā, ir tikai šī nos pieduma pati augšpuse, ko redzam. Bet kāds process bijis līdz tam? Daudzi no mums, protams, to nevēlas nedz zināt, nedz arī par to aizdomāties. Bet šī kēdite ietver rindu notikumu, kas ietekmē vidi. Zemes

sagatavošana, ūdens patēriņš, cilvēka iedarbība ... Tādēļ nav mazvarīgi aizdomāties, kas notiek ārpus mūsu katra mājas pagalma vai kūts. Daudzi gan, piemēram, teiks, - tā piesārņotā jūra atrodas bezgala tālu no manis, es neesmu pie tā vainīgs un ko gan varu līdzēt? Grūtākais process, kā uzsvēra lektors, ir katram pašam mainīt savu domāšanu un attieksmi. Jo mēs visi uz šīs planētas esam saistīti ar savstarpēji notiekošiem procesiem.

Ignorēt nav iespējams

Jo vairāk cilvēku iemācīsies dzīvot, pielietojot permakultūras principus, jo mūsu zeme kļūs zaļāka un varbūt mēs visi kopā patiešām izglābsim pasauli. Pašlaik tradicionālajā lauksaimniecībā ir tendence iegūt lielas ražas, lietojot daudz minerālmēslu un ķīmikāliju. Mēslojumu lieto daudz, bet tajā pašā laikā augsts degradējums, noplicinās. Lielus laukus tagad apstrādā ar lielu, jaudīgu tehniku, taču pienāks laiks, kad cilvēki sāks domāt, kā dabīgi saglabāt augsts auglību. Tāda pārliecība ir dabas draugiem, un lektors izskaidroja lietu būtību. Permakultūras dārzos katrs augs pilda daudzas funkcijas. Lielie koki pasargā no salnām, saules. Citi ir derīgo kukaiņu pievilinātāji, vēl citi - kaitēkļu atbaidītāji vai augsts struktūras uzlabotāji. Īaujot augiem pašiem strādāt, mēs iegūstam ražu, nelietojot pesticīdus un ietaupot līdzekļus. Augi īauj mums ietaupit naudu un ēst veseligu, ekoloģisku pārtiku.

Aizvien aktuālāk sevi piesaka klimata pārmaiņu jautājums. Lektors akcentēja, ka monokultūru sējumi un stādījumi būs pakļauti arvien lielākai dabas ieteikmei, ko būs arvien grūtāk kontrolēt. Daudz mazākā mērā šī ieteikme skars teritorijas, kur pastāvēs sugu daudzveidība. "Daudzveidība ir kā tīkls, kas, savstarpēji veidojot attiecību saites, sistēmu padara stabili. Iemācoties izmantot dabas resursus, cilvēks var iegūt rezultātu ar mazākiem pūliņiem, jo daba daudz ko atrisina pati," skaidro M.Narvils. Ne velti lauksaimnieki sāk interesēties par tiešas sējas sēmašinām ar iespēju vienlaikus laukā izsēt divas vai trīs kultūras, lai veicinātu augu daudzveidību.

Kuram gan patīk ravēt

Permakultūras funkciju ievērošana nozīmē izprast savstarpēji saistītu procesu iedarbību un cilvēka līdzdarbības jēgu. Zināt to un pielietot. Kuram gan patīk ravēt? Taču bez šī darba var iztikt, jo zemes prātā ir iestādāta aizsargātība - vienmēr apsegties. Ja izmantojam šo augstes vēlmi apsegties un regulāri savas dobes pārklājam ar

noplautas zāles kārtu, kartonu, koku mizām jeb mulčējam, nezāles liekas mierā. Permakultūras metodes lieto gan bioloģiskajā lauksaimniecībā, gan tie, kas saimnieko pēc senču metodēm. Daudzi laucinieki arī nabadzības dēļ saimniekoja videi draudzīgi, ar permakultūras metodēm, jo maksimāli izmantoja esošos resursus. Senos laikos vairāk domāja, kā ekonomiskāk izlietot pieejamo, lai būtu pēc iespējas mazāk atlikumu. Tagad smalki varētu teikt, - izmantoja permakultūras metodes. Senāk cilvēki bieži saimniekoja ilgtspējīgi - vietējie meistari būvēja mājas no tuvējā apkārtnē nocērtamiem kokiem. Liela daļa augļu un dārzeņu tika izaudzēti uz vietas. Viss bija vienkārši un dabīgi - gadu tūkstošiem nebija citu iespēju, kā dzīvot saskaņā ar dabu, ievērojot tās ritmus un cienot tās resursus. Šodien mēs esam iepazinuši modernā dzīvesveida priekšrocības, bet zinātne brīdina par šāda dzīvesveida sekām. Vairs nav iespējams ignorēt modernā dzīvesveida sekas, tāpēc jādodas tālāk attīstībā, apvienojot senās vērtības un prasmes ar mūsdienu zināšanām un iespējām.

Piemēram, metode, kas palīdz gūt labu ražu, ir tā dēvētās hūgeldobes, kas Latvijas vēsajām vasarām var piešaut kādu kripatu siltuma. Vispirms izrok grāvi, tajā saliek trūdgabalus, piemēram, lielus kokus vai saknes, kas trūdot dod siltumu. Pēc tam pa virsu liek žagarus, zemi un kūdru. Apakšā rodas siltums, un dārzeņi ļoti labi aug, pat tomāti bez siltumnīcas, kā liecina praktiskā darba pieredze. Neaizmiršsim, ka arī mulčēšana dod papildu siltumu, kas vēsos klimatiskos apstākļos ir iespēja iegūt papildu ražu.

Foto - M.Sprudzāne

Par gudru un ilgtspējīgu saimniekošanu. Teorētiķa un praktiķa Māra Narvila atzīja: "Jebkurai darbībai, procesam, ko darām, jāpiešķir jēga. Ja stādījumiem paredz tikai vienu funkciju, teiksim, skaistumam, tas ir nožēlojami. Jebkuri stādījumi pilsētā vai laukos var būt ar jēgu - ar vairākām funkcijām. Rezultātā to kopšana un veidošana prasa milzu darbu un pūles. Cīnāmies ar dabas radīto pretestību un mokāmies. Vai arī izrokam diķi ar funkciju būt ūdenskrātuvi vai zivju audzētavai. Taču neiedomājāmies to kā sistēmu bioloģiskās daudzveidības iespējai, ja palīdzētu šādai videi veidoties ar tālejošām papildfunkcijām."

Foto - M.Sprudzāne

Jālasa līdzdomājot. Grāmata jālasa lēnām un līdzdomājot, lai izprastu, kā permakultūra palīdz būt neatkarīgiem un ietaupit gan spēkus, gan naudu. To var izmantot jebkurš cilvēks, kam ir kaut daži kvadrātmetri zemes. Arī mazā platībā, kā uzsvēra lektors, var izaudzēt daudzveidīgu un bagātīgu ražu. Tā ir prasme intensīvi izmantot zemi. Tādēļ nav taisnība tiem, kuri saka, ka dabiskās audzēšanas metodes ir ekstensīvas un nevar iegūt daudz produkcijas. Patiesībā ir otrādi.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Nominācija "Par mūsdienīgu izglītības darba organizāciju un vadību"

Skola - īstais dzīves aicinājums

Skolotāju dienas pasākumā "Gada balva izglītībā 2019" nominācijā "Par mūsdienīgu izglītības darba organizāciju un vadību" apbalvojumu saņēma Balvu pamatskolas direktore vietniece izglītības jomā GUNITA PUGEJA.

Gunitai šī balva nākusi kā pārsteigums. Viņa uzskata, ka skolās strādā daudz talantigu skolotāju un vadītāju un šādu apbalvojumu būtu pelnījis ikviens no viņiem. "Es to drizāk uztveru kā atzinību savai skolai, jo mans darbs nav iedomājams bez sirsniņo kolēģu atbalsta un radošas līdzdarbošanās," uzskata skolotāja.

Mamma - paraugs un iedvesmotāja

Gunita Pugeja ar lielu lepnumu runā par savu mammu Ināru Pugeju, kura Stacijas pamatskolā nostrādāja vairāk nekā četrdesmit gadus kā matemātikas skolotāja. "Manā dzīvē bijis daudz interesantu sakritību, jo arī mana auklīte bija pensionēta skolotāja. Laikam skolas spēlēšana ar lellēm agrā bērnībā atstāja iespaidu uz profesijas izvēli, jo nav bijis pat domu par citu darbu," pārliecinoši saka Gunita. Vienu bridi Gunita domājusi, ka kļūs par latviešu valodas un literatūras skolotāju. Varbūt tomēr izvēlēties matemātiku? "Domājot par mammu un citiem maniem dzīves skolotājiem, šķiet, - nav tik svarīgi, cik daudz mācību priekšmeta gudrību zina skolotājs, bet gan tas, kā viņš sajūt un atbalsta skolēnu," pārdomas pauž Gunita. Viņa izdarīja izvēli par labu Rēzeknes skolotāju institūtam, lai studētu par sākumskolas skolotāju. Vēlāk nonāca Daugavpils Universitātē, kur iedvesmojās no lieliskajiem pasniedzējiem, kuri tradicionālo mācīšanas metodiku pavērsa mūsdienīgu inovāciju virzienā. Daugavpili viņa papildus mācījās, kā strādāt ar piektās un sestās klases skolēniem, mācot viņiem matemātiku, latviešu valodu, literatūru, dabaszīnības, vēsturi, arī angļu valodu. "Lai arī augstskolas laikā nebiju pārliecināta, ka atgriezišos strādāt Stacijas pamatskolā, pateicoties tā laika direktorei Intai Kajvai, tā notika. Turklat mana klase bija telpā, kur pirms tam strādāja mamma...." atceras Gunita.

Izaicinājumi ir vajadzīgi

Lai arī pēc maģistrantūras beigšanas Gunitai Daugavpilī piedāvāja studēt doktorantūrā un kļūt par pasniedzēju augstskolā, viņa jau pēc pirmajiem darba gadiem saprata, - vēlas strādāt tikai ar sākumskolas bērniem: "Kad atvadies no 4.klases bērniem, redzi, ka viņi jau ir patstāvigi, motivēti, radoši. Tad atkal jāatgriežas pie pirmklasniekiem un jāsāk viss no sākuma." Viņa labprāt atceras sadarbību ar pirms-skolas izglītības iestādi "Ieviņa", dodoties iepazīt savus nākamos audzēkņus. Ar gadiem nāk pieredze, kuras rezultātā ātri vien saproti, kuram audzēknim kāds priekšmets padosis labāk, kādas ir viņa stiprās puses. "Jau pirms vairākiem gadiem vecākiem atgādināju, ka jaunākie pētījumi liecina - agrīnais pusaudža vecums sākas trešajā, ceturtajā klasē. Tas nav viegli, bet ir jāpienem un jāizprot gan vecākiem, gan skolotājiem," saka pedagoģe. Kad nācis piedāvājums strādāt Balvu pamatskolā, Gunita sākotnēji audzinājusi un mācījusi 4.klasi, kā arī 5.-6.klasēm mācījusi dabaszīnības. Vēlāk kļuvusi par direktorei vietnieci izglītības jomā un šo pienākumu veic jau vairākus gadus. "Izaicinājumi ir vajadzīgi virzībai uz priekšu," pārliecināta Gunita.

Leinteresē dabaszīnības

Guntas bakalaura darbu Daugavpili vadījusi profesore Ilga Salīte, un tieši viņas iespaidā Gunita vairāk pievērsusies dabaszīnībām. "Pasniedzēja no Amerikas bija atvedusi grāmatu par integrēto pieejumu angļu valodā, kāda mums vēl nebija pieejama. Kad lasīju šo grāmatu un citus viņas dotos materiālus par dzīlekoloģiju, par dabas zinātnēm, klausījos arī ārzemju vieslektoru lekcijas, arvien vairāk sāku domāt par vides izglītību. Skolas direktore man rosināja mācīties par dabaszīnību lektori - multiplifikatori, kas nozīmēja, ka trīs gadus kopā ar citiem Latvijas skolotājiem strādāju pie

mācību saturu un metodēm, kā novadīt kursus skolotājiem šajā priekšmetā dažādās Latvijas pilsētās. Lai novadītu citiem 36 stundu kursus, pašiem apmācību kurss bija 320 stundas," atceras skolotāja piebilstot, ka viegli tas nebija. Dabaszīnības ir priekšmets, kur kopā ar skolēniem var izbaudīt praktiskās darbošanās un arī atklājuma sajūtu, jo reizēm izplānotajam eksperimentam ir pavisam cits rezultāts, kuram jāmeklē skaidrojums, tas pat vairākkārt jāatkārto. To var viegli integrēt ar vizuālās mākslas, latviešu valodas, matemātikas stundām un saistīt ar ikdienu.

Vai iespējams radošums izglītībā?

"Tas atkarīgs no katras skolotāja. No tā, cik viņš pats pieņem un akceptē jauno, jo katrs jaunums ir radošs izaicinājums. Jāuzdod sev jautājums, - vai tu esi gatavs mēģināt, iespējams, arī kļūdīties un no kļūdām mācīties? Es vienmēr visu jauno, ko pamanu un ieraugu citviet, mēģinu ieviest savā darbā. Tikai nekad to nekopēju precīzi, bet pārveidoju, pieliekot kādā savu redzējumu. Uzreiz gan jādomā, kā tas palīdzēs bērniem. Atbildes uz šiem jautājumiem man palīdzējis atrast eTwinning, kas ir Eiropas skolu sadarbības tīkls, kura mērķis ir veicināt izglītības iestāžu sadarbību, izmantojot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas," atbildi uz jautājumu sniedz Gunita. Viņa pastāsta, ka daudzas aktivitātes Balvu pamatskolas skolēni veic kopā ar citām skolām gan Latvijā, gan ārupus tās. Trīsdesmit četrām (24 skolas iepriekšējā mācību gadā un 10 skolas šogad) Latvijas izglītības iestādēm eTwinning Centrālais atbalsta dienests piešķīris "eTwinning Skola" statusu, tādējādi novērtējot iestāžu aktīvu iesaistīšanos eTwinning projektu īstenošanā un pedagogu profesionālās pilnveides pasākumu veicināšanā, un šādā statusā jau otro gadu ir arī Balvu pamatskola. "Darbošanās notiek vai nu tiešsaistē, vai pievienojot savu darbu citu skolu paveiktajam projekta mājaslapā. eTwinning bija vieni no pirmajiem, kuri sāka runāt par kompetenču pieejumu izglītībā. Viena lieta ir, ja mēs, piemēram, mācību stundās izdomājam spēles, lai popularizētu veselīgu dzīvesveidu, bet cita pievienotā vērtība ir, ja šis materiāls skolēniem pašiem jānofilmē, jāsagatavo vai jāpārtulko un jāparāda citas valsts bērniem. Mūsu pirmais projekts eTwinning bija par tautas teikām. Bija atsūtītas itāļu, poļu tautas teikas. Mēs lasījām, iepazinām tās, tad iestudējām tautas teikas kā mazu teātri. Ar interesi vērojām, kā mūsu tautas pasaku iestudēja citu valstu bērni. Labs sadarbības projekts bija kopā ar angļu valodas skolotāju Ingu Bukšu, kad mācību stundās bērni sacerēja dzējoli par draudzību, to tulkoja lietuviešu un igauņu valodās, tad cita skola sacerēja mūziku, mēs tos tekstus mācījāmies dziedāt, veidojām karti, reizē runājot par drošību un autoritātēm internētā. Eiropas valodu dienā tiešsaistē satikāmies un kopīgi dziedājām. Kopīgā darbā ar skolotājām Sarmīti Klānsku, Ligitu Bukovsku-Poli, Žannu Ivanovu, Ilonu Melni izveidojām interesantas un radošus eTwinning projektus, kas ieguvuši gan Nacionālos, gan Starptautiskos Kvalitātes sertifikātus," prieķu pauž Gunita, piebilstot, ka par šiem projektiem var runāt stundām, jo ir ko stāstīt. Sadarbība ar eTwinning turpinās semināros un kursos gan Latvijā, gan ārzemēs, mācīties pašai un kā mentorei nododot zināšanas citiem skolotājiem.

Robotiņš pārvietojas!

"Par laimi vai diemžēl neprotu iztikt bez īpašiem izaičinājumiem skolotāja darbā. Pagājušā gadā mācījos darboties ar robotiem un kopš janvāra Balvu pamatskolā vadu Robotikas pulciņu. Par šo faktu mani fizikas skolotāji noteikti smejas līdz asarām, jo skolas gados fizika, konstruktori man joti nepatika, kur nu vēl elektronika. Bet pašlaik to ar prieķu esmu apguvusi un palīdzu arī skolēniem izzināt prasmes Makeblock robotiņu izveidē un Scratch vizuālās programmēšanas valodas apguvē. Pirms skolēnu brīvdienām Balvu pamatskolā notika Eiropas Savienības Programmēšanas nedēļas aktivitātes, kad 1.-2.klašu skolēniem mācīju darboties ar interesantām programmēšanas

Foto - no personīgā arhīva

Stacijas skolas simtgades svīnībās. Gunita Pugeja atcerējās teju katru gadu 1.septembra jeb Zinību dienu tradīciju - fotografēšanos kopā ar savu ideālo skolotāju - mammu Ināru. Skolas simtgades svīnībās viņa ar lepnumu vērojusi, kā mammu sveic daudzie absolventi, kā izrāda cieņu audzinātājai, skolotājai un vienkārši labam cilvēkam. Arī pašai tikšanās ar saviem skolēniem sagādāja daudz prieka un patīkamu atmiņu.

aplikācijām, arī izspēlēt robotikas pulciņa 3.-4.klašu skolēnu veidotās nelielās animācijas un tiešsaistes spēles. Savukārt pulciņa 5.klašu skolēni ar lielu lepnumu un atbildības sajūtu demonstrēja mazākajiem savus izveidotos fotorobotus. Varu tikai priečāties par savu skolēnu vēlēšanos pacietīgi skrūvēt daudzās sīkās detaļas, mērķtiecību milimetru pa milimetram meklējot kļūdas, kas pārvēršas sajūminātā: "Super! Man sanāca! Robotiņš pārvietojas!" skolēniem līdzi priečājas skolotāja.

Atrast laiku steidzīgajā ikdienā

Gunita Pugeja neslēpj, ka laiku prasa arī darbs pie stundu saraksta, jāaizvieto kursos vai semināros esošie skolotāji, metodisko pasākumu organizēšana un daudz citu ikdienas lietu: "Tā kā man patīk informāciju tehnoloģijas, organizēti dažādi konkursi skolēniem, balsojot ar pultiem. Tādu pirmo reizi turēju rokā kursos Briselē. Direktore Māra Pimanova teica, - mums skolā tādas pultiš ir, - jāizmanto! Atradu video pamācību, kā ar tām rikoties, un viss izdevās. Izmantojam un esam atzinuši, ka tas ir labs rīks, kā mācību procesā ātri iegūt kvalitatīvu atgrīzenisko saiti, ar mirdzumu acīs pulti skolēni sauc par "foršo telefonu, kura darbība līdzinās bankomātam". Skolotājam tas ir lielisks un moderns palīgs, lai saprastu, kas ir apgūts, pie kā jāstrādā uzreiz mācību stundas laikā."

Balvu pamatskolā uz 1.septembri bija 446 skolēni, un, lai nosūtītu skolēnus uz novada olimpiādi, konkursu, vispirms organizē atlases kārtas savā skolā. Viņa neslēpj, ja skolotājs jau zināmās lietas grib radošāk papildināt, ieviest kādas inovācijas, sāvs laika nogrieznis darbam jāvelta arī vakaros. Jo radošais darbs prasa ilgstošāku un precīzāku plānošanu. Par to, vai par visu tiek saņemta atbilstoša samaksa, Gunita atturas runāt. Iespējams, tā ir kopīgā sāpe visiem skolotājiem. Taču viņa domā, ka ir lietas, ko liek darīt sirdsapziņa un godaprāts. Nevar salīdzināt skolotāju darbu un atalgojuma sistēmu ārzemēs ar Latviju. "Esmu bijusi citu valstu skolās un redzējusi, kā katrai klasē darbojas skolotāju palīgi, par kuriem mūsu izglītības sistēmā runā jau gadus desmit. Tie ir cilvēki ar pedagoģisko izglītību, kuri palīdz sagatavot vai nu kādus materiālus, vai veic individuālo darbu stundās ar bērniem, vai darbojas ar skolēniem starpbrižos," pārdomās dalās Gunita. Viņasprāt, liela problēma ir tā, ka skolotājiem nereti nepietiek laika savstarpējās pieredes pārrunāšanai.

Ar metodiskajām idejām, kuras viņa krājusi gadiem, Gunita dalās ar starpnovadu sākumskolu metodiskās apvienības, kuru vada otro gadu, skolotājiem, organizē dažādus konkursus un olimpiādes starpnovadu 1.-6.klašu skolēniem. Viņa neslēpj, ka pedagoģiskajā darbā lielu lomu spēlējuši lieliskie direktori, ar kuriem mūsu izglītības sistēmā runā jau gadus desmit. Tie ir cilvēki ar pedagoģisko izglītību, kuri palīdz sagatavot vai nu kādus materiālus, vai veic

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Tradīcija, kas turpinās

Skolotāji sildās pie atmiņu ugunkura

Foto - Z.Logina

Kopīga dziesma un foto. Aktīvās darba gaitas beigušo Balvu novada skolotāju tikšanās laikā par labu tradīciju kļuvis kopīginofotografēties un nodziedāt dziesmu. Šoreiz tā bija "Bēdu manu, lielu bēdu, es par bēdu nebēdāju..."

25.oktobrī Balvu muižā notika aktīvās darba gaitas beigušo Balvu novada skolotāju tikšanās.

Pasākumu atklāja režisores Astrīdas Ivanovas vadītais Tilžas kultūras nama bērnu un jauniešu dramatiskais pulciņš, kurš iestudējis Annas Brigaderes izrādi "Maija un Paija". Balvu novada Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītāja INTA KAĻVA pastāstīja, ka atmiņu pasākumu pensionētajiem skolotājiem rīko jau desmit gadus.

Nāk kopā jau desmit gadus

"Pirmais pasākums notika 2009.gadā, jo kopā ar kolēģiem domājām, kā paturēt redzeslōkā un iepriecināt pensionētos skolotājus. Viņi ir aktīvi un dzivesgudri, un šī labestīgā aura arī šogad virmoja zālē no pirmās minūtes. Gribas teikt milzīgu paldies par to mūža darbu, ko viņi veltījuši skolai un skolēniem," teica Inta Kalva. Viņa pauda prieku, ka aktīvās darba gaitas beigušie skolotāji joprojām mil komunicēt, tāpēc šādas tikšanās ir ļoti vajadzīgas. Inta Kalva ievērojusi, ka šie pasākumi pulcē ap septiņdesmit, astoņdesmit skolotāju. "Ik gadu domājam, ar ko seniorus pārsteigt. Šogad uzaicinājām ciemos Astrīdas Ivanovas Tilžas kultūras nama bērnu un jauniešu dramatisko pulciņu ar Brigaderes izrādi "Maija un Paija". Pati pēc izglītības esmu latviešu valodas un literatūras skolotāja un man atkal šķita, ka autore savulaik bijusi ļoti tālredzīga, jo šajā pasaku lugā ir tās pašas vērtības, arī īpašības, kas mums tagad - labestība, darba tikums līdzās slinkumam un citas. Turklat skolēni tik labi spēlēja šo izrādi, par ko var uzslavēt viņu skolotājus," pārdomās dalās Inta Kalva. Viņa atgādina, ka pensionētos skolotājus prieceja mūzikas skolas skolēni, folkloras kopas, Baltinavas teātris, jo ikdienā ne jau visi var iepazīt un redzēt mūsu kultūras mantojumu arī tuvākajā apkārtnē: "Gribas sagādāt prieku, pārsteigt viņus ar ko neparastu. Bijām padomājuši par četrām atraktīvām mācību

stundām. Valodas stundu vadīja Terēze Čudarkina, mūzikas stundu - Anastasija Ločmele, vizuālo mākslu pasniedza Lidija Ločmele, bet ritmikas stundu vadīja Iveta Tiltiņa. Vajadzēja gan dzejolišus sacerēt, gan zīmēt un līmēt, pat putniņdeju atcerēties." Viņa piebilst, ka liels prieks bijušo skolotāju vidū redzēt skolotāju Skaidrīti Šneperi, kurai jau ir pāri deviņdesmit, Liliju Bauni, Voldemāru Čeksi, Nīnu Semjonovu, Veroniku Spridzāni, Māriti Kacēnu, Annu Bikaviņu, Ināru Pugeju, Sarmīti Smirnovu un visus, visus, kuri varēja šajā dienā ierasties uz pasākumu. Daudzi skolotāji visu mūžu nostrādājuši vienā darbavietā, atdodot skolēniem savu labāko dzīves pieredzi un zināšanas.

Mācību stundas ar jaunām darba metodēm

INĀRA EZERGAILE, kura strādājusi pirmsskolas izglītības iestādē "Pilādzītis", saka, ka pasākums sagādājis daudz jauku emociju: "Pedagogu saime, manuprāt, ir vislielākā novadā, arī visatsaucīgākā kopā sanākšanai. Muižas ēka man tuva ar to, ka atmiņas es jutos kā skolā, kur ir paaudžu saikne, atmiņas... Šeit mācījās mana māte, mani bērni, mazbērni. Es satiku savus skolotājus - Skaidrīti Šneperi jau cienījamos gados, savu skolotāju Liliju Bauni. Priecājos par pasākuma sākumā rādīto teātra izrādi "Maija un Paija". Patika mācību stundas, pielietojot jaunās mācību metodes: valoda - dzeja caur skaitļiem un ritmika caur notīm un mūziku, vizuālā māksla caur atmiņām, pasākumiem skolā, un pa vidu, kā jau skolā - ar digitālo zvanu, kas reiz izskanēja šajā skolā, iezvanot - izzvanot stundu. Mūzika, atpazistot, izlasot uzrakstito rindu - dziesmu, un ar kopdziedāšanu. Neizpalika ritmikā 'putniņdeja' kopā ar digitalizēto gaili. Vienaldzīgo nebija, bija smaidi sejā, jautriņa un prieks. Katram kolektīvam jauka, aši izdomāta radoša izpausme - uzstāšanās." Viņa uzskata, ka šādi pasākumi aicina kopā skolotājus, mudinot pakavēties atmiņās, uzzinot jaunumus, ir emocijām piesātināti,

Foto - Z.Logina

Tilžas skolotāji – seniori. Tilžas vidusskolas direktore Gunta Riža stāsta, ka apzināja teju divus desmitus bijušo pedagogu, organizēja autobusu, kas skolotājus paņēma arī Vecītīzā. Atsaucās astoņi skolotāji, kuri devās uz Balviem. Katrs saņēma ziedus, dāvanas un atcelā vēl pārrunāja jauku un emocijām bagāto tikšanos.

jo satikti, kas sen nav redzēti un acīm apmīloti. "Gribētos pieminēt šī pasākuma aizsācējus, ja nemaldos, vadītāju Noru Apīni un skolas direktori Māru Pimanovu, kuras pirmās atrada tos mīļos, patiesos un sirsnīgos vārdus, ar kuriem uzrunāja pensiņētos skolotājus," piebilda Ināra.

Prieks padziedāt un iejusties lomu spēlēs

Bijusi Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas skolotāja LIDIJA VAIDERE uzskata, ka pensionētajiem skolotājiem šādas tikšanās ir viena no aktivitātēm, kas liecina, - dzīve turpinās, viss notiek - jaunatne spēlē teātri, bijušās darbavietas atceras un pasniedz puķes, izglītības pārvalde pārsteidz ar suvenīriem un jautri nopietnām mācību stundām, un burvigiem starpbrižiem...: "Prieks atcerēties savas skolas gaitas, jo satiku Bērzpils vidusskolas skolotājus, patīkami, ka var padziedāt, pabūt skolēna lomā, pasmieties un pat aizmirst pases datus. Un tik daudz interesantu stāstu no pagātnes grāmatas. Paldies visiem!"

Balvu Mūzikas skolas skolotāja ANASTASIJA LOČMELE, kura pasākumā vadīja mūzikas stundu, emocionāli atzina:

"Pasākums bija brīnišķīgs! Tādas tikšanās skolotājiem, kuri beiguši aktīvās darba gaitas, ir ļoti vajadzīgas. Viņi jūt, ka nav aizmirsts viņu devums un ieguldījums jaunatnes izglītošanā. Tikšanās ar bijušajiem - ļoti iepriecinoša. Šķiet, ka nekas nav mainījies - tie paši joki, tie paši smaidi. Šķiet, pat tikšanās prieks lielāks, sirsnīgāks nekā ikdienā, kad tikāmies darba laikā. Darba laiks deva savu rūpi par skolēnu mācību stundām, bija lielāka aizņemtība."

Uz tikšanos!

Pozitīvās emocijas vēl joprojām pārdzīvo Stacijas pamatskolas bijusī skolotāja SARMĪTE SMIRNOVA: "Ir tik jauki apzināties, ka neesi aizmirsts, ka esi gaidīts. Par to bija parūpējusies Intas Kalvas komanda un skolu direktori. Patīkami satikt gan sen neredzētus kolēģus, gan savas skolas bijušos skolotājus. Jau par tradīciju kļuvusi kopējās fotografēšanās laikā visiem nodziedāt kopdziesmu. Tāds spēks šai dziesmai! Jā, dalāmies atmiņās par savu skolotāja darbā piedzīvoto. Prieks redzēt, ka mūsu pulciņā joprojām ir arī gados vecāki pedagogi. Mana pārliecība ir, ka šādas tikšanās ir ļoti, ļoti nepieciešamas. Atvadoties tā arī sacījām, - uz tikšanos nākamajā gadā!"

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Reformu rezultāts

Skolu pārdos?! Kur palikuši skolotāji?

Jau otro gadu īsi pirms jaunā mācību gada sākuma slēgtās Baltinavas internātpamatskolas skolotāji, darbinieki iespēju robežas pulcējas pie skolas atmiņu *tusiņā*, bet galvenokārt, lai pārrunātu, kā šajā laikā veicies, vai izdevies atrast jaunu darbu. Situācijas ir dažādas. Vieni atraduši darbu, citi vēl meklē vai apmeklē kursus, citi gaida pensiju. Lielākas problēmas atrast darbu ir tehniskajiem darbiniekim, kaut gan arī pedagoģiem iet dažādi. Šoreiz laikrakstam "Vaduguns" savu stāstu uzticēja divas skolotājas un skolas bibliotekāre.

Kā plāksteris uz sāpošās sirds

Darbu atradusi bijusī Baltinavas Kristīgās internātpamatskolas bibliotekāre SARMĪTE BUKŠA. Kopš šī gada februāra viņa strādā par bibliotekāri Balvu pamatskolā. "Darbu Baltinavas Kristīgā skolā pabeidzu 2018.gada jūnijā. Kamēr nodevu grāmatu fondu, klāt jau bija Jāņu diena. Tad divi mēneši atvajinājums, tā kā būtibā visi skolotāji un darbinieki darba attiecības izbeidzām augustā. Lidz pat šī gada februārim biju bezdarbniece," stāsta Sarmīte. Darbu Balvu pamatskolā viņai izdevās atrast, jo šeit bija nepieciešams bibliotekārs, kuram ir atbilstošs sertifikāts. Sarmīte šo sertifikātu bija ieguvusi, jau strādādama Baltinavā, jo tas bija nepieciešams, lai varētu strādāt skolas bibliotēkā. Tādēļ pat nevarēja akreditēt skolu, ja bibliotekāram nebija atbilstošas izglītības. "Mani uzrunāja skolas direktore, bet šim darbam ieteica bijusī skolas bibliotekāre Rudīte Bukša, jo kā skolu bibliotekāri tikāmies Bibliotekāru apvienībā. Mūsu nav nemaz tik daudz, tādēļ bijām satuvinājušies,- mūs vienoja darbs," secina Sarmīte.

Pēc izglītības viņa ir pamatskolas latviešu valodas un literatūras skolotāja ar Rēzeknes Augstskolā iegūtu diplomu. Baltinavas Kristīgā pamatskola arī bija Sarmītes pirmā darbavietā, kur viņa nostrādāja apļus 20 gadus. Skolā viņa uzsāka strādāt gan kā skolotāja, gan kā datorzinību speciāliste, jo kursos bija apguvusi arī datorzinības. Skolotāja bija līdz brīdim, kad sāka strādāt par bibliotekāri, jo latviešu valodas un literatūras skolotājas darbs tuvāks bibliotekāra pienākumiem. Pamazām apmeklēja kursus, lai iegūtu darbam bibliotēkā nepieciešamo sertifikātu. Tas noderēja!

Sarmīte atzīst, ka uz bibliotekāra vietu Balvu pamatskolā necerēja, piedāvājums nāca negaidīti. Ierodoties Nodarbinātības Valsts aģentūrā, bezdarbnieki katru mēnesi tiek informēti par darba vakancēm, bet katru mēnesi vakanču nav. "Gimenē gatavojāmies skolas slēgšanai, jo bija redzams, ka skolēnu skaits ar katru gadu sarūk, un tanī pašā gadā arī vīrs kļuva bezdarbnieks. 2018.gads mūsu ģimenei nebija labvēlīgs. Sakarā ar bažām par nākotni arī paplašinājām saimniecību, lopu skaitu. Turpināju saimnieket savā piemājas saimniecībā, kur apkopju 12 slaucamas govīs. Tagad to nāksies sašaurināt vai pat likvidēt," secina Sarmīte.

Attālums, ko katru dienu nākas mērot uz darbu, ir krietns, bet tagad ar to nākas rēķināties. Diez vai tādi laiki kādreiz atgriezīsies, kad darbu piedāvās turpat dzīvesvietā. Rīti Sarmītei sākas ļoti agri, darbā jābūt jau astoņos, arī mājās tagad atgriežas nu jau ar tumsu.

Lai arī atradusi jaunu darbu, Sarmīte atzīst, ka zaudēt iepriekšējo bija ļoti smeldzīgi. It sevišķi grūti bijis 1.septembrī." Kaut gan visi vienojāmies satikties atkalredzēšanās *tusiņā*, tomēr vairāki kolēģi neverēja atnākt, tostarp arī es. Citiem, iespējams, skola nebija pirmā darbavietā, man bija, un tās jau ir personīgas atmiņas," savu izvēli skaidro bibliotekāre. Sarmītei ir ļoti skumji, ka Baltinavas centrā tagad tāda ēka stāv tukša. Viņaspārāt, pie vaines bija arī administratīvi teritoriālā reforma, daudzi uzskatīja, ka vajag savu novadu. Sarmītei bija citas domas. Reforma ietekmēja skolas likteni, jo "nauda sekoja skolēniem". Jaunizveidotie novadi par katru bērnu arī cīnījās, paši uz vietas veidoja korekcijas klases. Uz tā fona Baltinavas internātskolā bērnu skaits saruka.

Prieku par jauno darbu Sarmītei vairo prieks par mazdēliņu, kuram šajās dienās apritēja devīji mēneši. Tanī brīdi, kad skolu slēdza, meita Sarmītei pazīpoja, ka viņa kļūs par vecmāmiņu. "Tas bija tāds kā plāksteris uz manas sāpošās sirds, par ko Dieviņš parūpējās," saka Sarmīte.

Māju uz muguras neaiznesīsi

Bijusī Baltinavas Kristīgās internātpamatskolas skolotāja VIOLENTA KUBULIŅĀ pēc skolas slēgšanas meklēja iespēju turpināt ierasto un zināmo skolotājas darbu, bet tuvumā skolotāju nevajadzēja: "Cerot, ka bijušajā Baltinavas inter-

Vientuļa un skumja. Baltinavas novada dome pieņemusi lēmumu par tai piederošā nekustamā īpašuma - Baltinavas Kristīgās speciālās internātpamatskolas ēkas - atsavināšanas procedūru. Publiskas personas mantas atsavināšanas likumā noteiktajā kārtībā, uzdot domes lepirkumu komisijai organizēt iepirkuma procedūru. Vārdu sakot, skolas ēku plāno pārdot.

Baltinavas Kristīgo internātpamatskolu bērnu trūkuma dēļ slēdza 2018.gadā. Nu jau otro gadu skolas ēka stāv tukša, - vientuļa un skumja, bijušās skolas ēkā nedzīrd bērnu čelas, te nenāk uz darbu pieaugušie. Šogad janvārī skolas ēkai atslēdza apkuri, jo pašvaldībai tas izmaksāja ļoti dārgi, taču skolu uztur - vēdina, sakopj apkārti. Pēc skolas aizvēršanās pašvaldība uzsāka sarunas ar Lavijas Sarkano Krustu par iespējamo ēkas nodošanu bezatlīdzības lietošanā ar mērķi ierītot ilgstošas aprūpes institūciju. Taču iecere, šķiet, *buksē*. Baltinavas novada domes priekšsēdētāja Sarmīte Tabore stāsta: "Domē esam pieņēmuši lēmumu strādāt divos variantos, - vēl nedaudz notiek sarunas ar Latvijas Sarkanā Krusta pārstāvjiem, bet tanī pašā laikā skolas ēku vērtēsim (to veiks sertificēts nekustamo īpašumu vērtētājs), lai nodotu atsavināšanai. Ja ar Sarkano Krustu nekas nesanāks, ēku liksim pārdošanā." Pašvaldības vadītāja spriež, ka sarunas nevedas, jo Sarkanais Krusts, iespējams, baidās no riskiem, - kas ir gan bažas par ilgstošas aprūpes institūcijas nodrošinājumu ar klientiem, gan administratīvi teritoriālās reformas tuvošanās. Vienota, liela Balvu novada izveidošanās rezultātā jaunā novada pašvaldība, iespējams, klientus, kuriem nepieciešama ilgstoša aprūpe, spēs nodrošināt, ievojot Balvu pansionātā.

nātpamatskolā izveidos senioru māju jeb ilgstošās aprūpes iestādi, apmeklēju aprūpētāju kursus. Beidzot šos kursus, sāku skatīties sludinājumus un uzgāju, ka aprūpētājs nepieciešams valsts sociālās aprūpes centra Litenes pansionātā. Pieteicos un mani pieņēma. Darbu uzsāku šī gada augustā."

Uz darbu Violenta tagad brauc vairāk nekā 55 kilometrus. Nodežurē divas dežūras pēc kārtas, pārnakšņojot turpat Litenē, un brauc atpakaļ uz Baltinavu, kur pierobežā atrodas viņas lauku mājas un saimniecība - zeme, dārzs, lopiņi. Kad bezdarbniece jau bija atradusi darbu Litenē, nāca piedāvājumi no Gulbenes, Madonas, kur aicināja strādāt par skolotāju. "Bet Gulbene un Madona ir vēl tālāk! Turklat nevaru būt projām visu nedēļu, jo tad manas gotīnas nobeigtos, nebūtu, kas tās slauc. Arī māju es nevaru uzlikt uz pleciem un aiznest uz citu vietu. Arī izpārdot visu nevaru, kļūt brīva un sākt dzīvi no jauna, jo līdz pensijai atlikuši daži gadi, kad būs vien jādzīvo savā saimniecībā," secina Violenta.

Cēlu uz darbu Violenta mēro ar savu automašīnu, jo transporta līdzekļa vadišanas tiesības viņai jau bija. Iespējams izmantot arī NVA Mobilitātes programmu, kas bijušajiem bezdarbniekiem, kuri atraduši darbu, sedz ceļa izdevumus, ja darbs atrodas tālāk par diviem kilometriem, vai arī īres maksu. Violenta izvēlējusies, lai viņai četrus mēnešus maksā ceļa izdevumus, kas tomēr ir atspaidis.

Ja piedāvātu atgriezties, būtu stipri jādomā

Vairāk nekā gadu pēc internātpamatskolas slēgšanas darbu izdevies atrast arī mājturības un tehnoloģiju skolotājai VINETAI KAŠAI. Tagad viņa strādā speciālajā skolā Rīgā, Ķengaragā. Izbaudījusi pilnu laika bezdarbnieka maizi, šogad ar 2.septembri baltinavietē ir rīdziniece. Kad 1.septembrī, kas bija brīvdiena, bijušie darbabiedri pulcējās uz tikšanos pie skolas, Vineta jau atradās Rīgā, jo 2.septembrī sākās mācības. Skolotāja atzīst, ka atrast darbu nebija viegli. "Lasīju sludinājumus internetā, līdz atradu, ka vajadzīgs mājturības skolotājs. Tad nosūtīju CV. Godīgi sakot, negaidīju, ka saņemšu darba piedāvājumu, jo visur, kur it kā bija vakances, kur biju zva-

nījusi vai sūtījusi CV, jau bija potenciālie strādnieki, līdz ar to reāli darba nebija. Kad piezvanīja skolas direktore no Rīgas, man bija liels pārsteigums. Braucu apskatīties skolu un parunāties. Uz šo vakanci bija pieteikusies vēl viena skolotāja, bet lēmums bija par labu man," saka Vineta.

Skola, kurā Vineta tagad strādā, ir tāda pati speciālā skola kā Baltinavā, te mācās bērni ar tādām pašām problēmām, tikai tā ir mazākumtautību skola, kur mācības notiek bilingvāli - gan latviešu, gan krievu valodā. Skolā realizē trīs mācību programmas: bērniem ar mācīšanās traucējumiem, bērniem ar garīgās veselības traucējumiem un bērniem ar garīgās attīstības traucējumiem. Šo skolu lielākoties apmeklē Rīgas bērni, kā arī bēni no Salaspils.

Skola ir liela, tāpat arī skolotāju kolektīvs. Vineta piebilst: "Vēl jau visus nezinu pēc vārdiem, bet pēc izskata gan, jo strādāju tikai divus mēnešus. Gan viss ar nāks ar laiku." Jautātā par algu, skolotāja neslēpj, ka tā ir lielākā nekā laukos, kas, viņaspārāt, atkarīgs no skolēnu skaita, no naudas līdzekļiem, kas iedalīti skolai. Vinetai ir 32 mācību stundas, kas ir vairāk nekā likme, ko laukos mājturības skolotājam gandrīz neiespējami *salasīt*, plus vēl interešu izglītība. Ir diezgan daudz ko darīt.

Cerot, ka Vineta varētu būt Baltinavā, piezvanīju, kad bija skolēnu rudens brīvdienas. Nekā! "Šodien mums bija seminārs par disciplīnu un motivāciju, rīt - seminārs par "Skolu 2030" mājturības skolotājiem. Brīvdienas izmantojam, lai mācītos un pilnveidotos," informēja skolotāja piebilstot, ka tagad uz Baltinavu vairāk aizbrauc kā ciemiņš, lai gan pilnībā saites nav sarautas. Un, atklāti runājot, viņai ilgi būtu jādomā, ja piedāvātu atgriezties. Diemžēl laikā, kad atbalsts bija vajadzīgs, pašu novadā nekādas ieinteresētās par bez darba palikušajiem nav bijis. "Priekšroka uz vakantājam vietām novada iedzīvotājiem netika dota. Baltinavā vairāk patik speciālisti no kaimiņu novadiem, nevis savējie," secina Vineta.

Kļūstot par rīdzinieci, viņai galvaspilsētā, protams, jāīrē arī mājoklis. Vinetai nepienākas atbalsts no NVA Mobilitātes programmas, jo darba vakance neatradās NVA mājaslapā, bet bija Rīgas skolu portālā e-skola.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Meklējam atbildi

Kas notiek SIA “Balvu Autotransports” teritorijā?

Pirms kāda laika saņēmām modra balvenieša vēstuli, kurš jautāja, vai nepiederoša transporta atrašanās SIA “Balvu Autotransports” teritorijā vakaros un tur notiekošās aktivitātes ir likumīgas?

“Vai jūs varat aprakstīt, ar ko nodarbojas “Balvu Autotransports” teritorijas Ezera ielā, kur stāv autobusi, īpašnieks vai apsaimniekotājs? Naktis tur blakus autobusiem atrodas vairāku privātu uzņēmumu smagie auto, malā notiek augļu vai dārzeņu pārkraušana, uzglabāšana. Varbūt vēl ir kādi darbības veidi, kas dod pieņemu novada iedzīvotājiem?”

Teritorija ir labiekārtota, to apkopj stundu atstrādātāji. Varbūt es bez konkursa ziemā tur angārā varu turēt govis? Kurš no domes atbildīgs par uzņēmuma pārraudzīšanu? Vismaz “Balvu Enerģijā” visam jābūt kārtībā, jo tur ir vajadzīgā padome ar izglītotu padomes priekšnieku,” raksta vēstules autors.

Lai rastu atbildi, sazinājāmies ar SIA “Balvu Autotransports” valdes locekli VALDI ANČU. Viņš paskaidroja: “Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Balvu Autotransports” uzņēmējdarbība, tajā skaitā teritorijas apsaimniekošana, ir noteikta ar sabiedrības dalibnieku apstiprinātiem statūtiem, kuros ir norādīts, ar kādiem darbības veidiem drīkst nodarboties uzņēmums. Ar darbības veidu uzskaitījumu katrs interesents var iepazīties Latvijas Uzņēmumu reģistra datu bāzēs, uzņēmumu darbības veidu katalogā (NACE kodi).”

SIA “Balvu Autotransports” pamatdarbība ir pasažieru pārvadājumi, tomēr papilddarbības ir arī stāvvietas un teritorijas apsaimniekošana. “Mūsu teritorijā novieto arī citu transportu, ne tikai mūsu autobusus. Tas ir maksas pakalpojums,” uzsver V.Ančs.

Tā kā daudziem lasītājiem joprojām nav skaidrs, kā darbojas un kam īsti pieder SIA “Balvu Autotransports”, kā arī, kur nonāk no šī uzņēmuma sniegtajiem komercpakalpojumiem

Foto - I.Tušinska

Uzņēmums “Balvu Autotransports”. Tā kā autotransporta pārvadājumu uzņēmuma statūti atļauj nodarboties ar vairākiem citiem saistītiem komercdarbības veidiem, tostarp stāvvietas iznomāšanu, šo pakalpojumu par maksu reizēm izmanto arī citi uzņēmumi.

iegūtā nauda, V.Ančs skaidro: “Esam uzņēmums, kurā Balvu, Viļakas, Rugāju un Baltinavas novadu pašvaldības ir kapitāldaļu turētāji, bet no uzņēmējdarbības gūtos ienākumus izmantojam savu uzņēmuma darbības nodrošināšanai un tā attīstībai. Mums ir jānodrošina sava izdzīvošana, tādēļ nodarbojamies ne tikai ar pasažieru pārvadājumiem, bet arī citiem statūtos paredzētajiem darbības veidiem, piemēram, piedāvājam maksas pakalpojumu - bremžu pārbaudi savā bremžu stendā, un citus.”

Savukārt, atbildot uz vēstulē minēto pārmetumu, ka “Balvu Autotransports” teritoriju sakopj stundu atstrādātāji, V.Ančs atgādina, ka tie ir probācijas klienti, kuru nodarbināšanas nosacījumus nosaka likums: “Ja uzņēmumā

vismaz 51% kapitāldaļu pieder valstij vai pašvaldībai, tajā ir iespējams nodarbināt probācijas klientus, noslēdzot ar Valsts Probācijas dienestu attiecīgu līgumu.” SIA “Balvu Autotransports” valdes loceklis ir gandarīts, ka uzņēmumam ir izveidojusies ļoti laba sadarbība ar šo iestādi: “Probācijas dienests savus klientus, kuri atstrādā sabiedriskā darba stundas, drīkst nodarbināt tikai valsts vai pašvaldības iestādēs, kā arī uzņēmumos, kuros vismaz 51% kapitāldaļu turētāju ir pašvaldība. Pie privātiem uzņēmumiem probācijas klientus nemaz nav atļauts nodarbināt. Domāju, ka nav nekas nosodāms, ja mēs laujam tepat uz vietas atstrādāt sabiedriskā darba stundas tiem, kuri kaut kāda iemesla dēļ tās ir noplēnījuši.”

Kāpēc nodokļu maksātājiem jāklausās celtnieku rupjībās?

Aizvadītajā nedēļā redakcija saņēma Balvu iedzīvotājas sūdzību par kultūras nama rekonstrukcijas darbos strādājošo celtnieku rupjību.

“Piektdien pēc darba gāju uz mājām pāri kultūras nama laukumam, uz bāznīcas pusī, un pēkšņi no kultūras nama puses atskanēja troksnis. Es paskatījos uz augšu, tur uz jumta strādnieki kaut ko darīja. Mana paskatišanās uz augšu vainagojās ar necenzētu vārdu salikumu: “Čto, b...dj, s..ka, smotriš”, adresētu man. Vēlētos skaidrojumu par savu noligto darbinieku uzvedību dzirdēt no atbildīgajiem - šo darbu pasūtītāja. Tā visdrīzāk ir dome. Kultūras namu remontē par mūsu nodokļu naudu, un mums vēl jādzīrd šādi mums adresēti vārdi?”” jautāja vēstules autore.

Vērsāmies Balvu novada pašvaldībā, kur pēc radušās situācijas noskaidrošanas sniedza šādu atbildi: “Balvu Kultūras un atpūtas centrā būvdarbus veic SIA “WOLTEC”. Balvu novada pašvaldība kā pasūtītājs nevar atbildēt par darbu izpildes uzņēmuma darbinieku rīcību. Bet, protams, kā jebkurā darbavietā, neskatoties pēc profesijas un darba pienākumiem, ir ētikas un morāles normas, kuras jāievēro. Šāda situācija, kad tiek aizskarta cilvēka cieņa un gods, nekādā gadījumā nav pieņemama un turpmāk pieļaujama. Atbildīgie pašvaldības speciālisti ir sazinājušies ar uzņēmumu un informējuši par šo situāciju, kur atbildīgais par būvdarbiem, būvdarbu vadītājs Emīls Dāvids, ir veicis pārrunas ar darbiniekiem par šo gadījumu, lai nekas tāds vairs neatkārtotos, kā arī atvainojas sievieteit par šādu darbinieka rīcību.”

Foto - A.Kirsans

Renovācija turpinās. Balvu iedzīvotāji priecājas, ka renovējamajā Balvu Kultūras un atpūtas centrā atkal manāma rosība un celtnieki steidz pabeigt iesāktos darbus, lai pilsētnieki atkal varētu baudīt kultūru modernā un ērtā ēkā. Lai gan iedzīvotāji ir pateicīgi darbu veicējiem, viņi nevēlas dzirdēt sev adresētus aizvainojošus vārdus.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Likvidē SIA "Viļakas namsaimnieks"

Domā par maksimāli labāku rezultātu

Sanita Karavočika

27.septembra domes sēdē Viļakas novada domes deputāti pieņēma lēmumu likvidēt SIA "Viļakas namsaimnieks" un tā vietā izveidot jaunu struktūrvienību, kas turpmāk atbildēs par ūdenssaimniecību un komunālajiem pakalpojumiem Viļakas novadā. Kādēļ šāds lēmums un ko tas nozīmēs vietējiem iedzīvotājiem, saruna ar Viļakas novada domes priekšsēdētāju SERGEJU MAKSIMOVU.

SIA "Viļakas namsaimnieks" tika dibināts ar Viļakas pilsētas domes lēmumu, un pēc 2009.gada pašvaldības reformas Viļakas novada dome kļuva SIA kapitāldaļu 100% turētāja. Tā tas bijis šos visus desmit gadus. Kādēļ šāds lēmums bija jāpieņem tieši šobrīd?

-Viļakas novada domes Saimnieciskā komiteja un tās vadītājs, deputāts Andris Slišāns sadarbībā ar Finanšu un grāmatvedības nodaļu veica auditu komunālo pakalpojumu izmaksās un darba organizācijā. Pēc auditā iegūtajiem un izanalizētajiem datiem nolēmām likvidēt "Viļakas namsaimnieku" un reorganizēt komunālo pakalpojumu sniegšanas modeli Viļakas pilsētā, Žiguru, Vecumu, Medņevas pagastos. Reorganizācijas rezultātā apvienojām darbinieku resursus un izveidojām četru tehnisko darbinieku un saniehniķu komandu. Turpmāk četri speciālisti Žiguru pagasta pārvaldes vadītāja Oļega Keska vadībā organizēs un nodrošinās ūdens un kanalizācijas pakalpojumus Medņevas, Borisovas, Žiguru ciemos un Viļakas pilsētā, kā arī Viļakas pilsētā un Žiguros centralizēto

apkuri. Savukārt Kupravas un Šķilbēnu pagastos komunālos pakalpojumus, tāpat kā līdz šim, organizēs pagasta pārvaldes, jo no Viļakas pilsētas šīs apdzīvotās vietas atrodas samērā lielā attālumā: Kuprava - 16 km, Šķilbani - 17 km, Rekova - 19 km, Upīte - 24 km.

Kas pieņēma lēmumu par SIA "Viļakas namsaimnieks" likvidāciju?

-Lēmumu par SIA likvidāciju ar balsu vairākumu pieņēma Viļakas novada dome. Protams, pirms to darit, apsvērām arī jautājumu par uzņēmuma reorganizāciju, taču to varētu darīt, tikai apvienojot "Viļakas namsaimnieku" ar kādu citu pašvaldības SIA. Taču ir viens 'bet'. Viļakas novada domei ir tikai viena pašvaldības kapitālsabiedrība ar 100% kapitāla piederību domei – tas ir Viļakas veselības centrs. Pievienot tam "Viļakas namsaimnieku" būtu nelogiski, jo šīs abas ir pietiekami atšķirīgas darbības nozares. Tādēļ arī septembra domes sēdē tapa šāds lēmums. Šobrīd SIA ir likvidācijas procesā. Visi pamatlīdzekļi, kustamā un nekustamā manta tiek nodota Viļakas novada domei, tāpat arī debitori un kreditori. Dome kā saistību pārņēmēja norēķinās ar visiem, kam SIA "Viļakas namsaimnieks" bijis parādā, kā arī plānojam piedzīt parādus no parādniekiem par komunālajiem pakalpojumiem. Likvidācijas procesu plānojam pilnīgi pabeigt šī gada novembrī.

Lēmums likvidēt SIA kaut kā atsauk-sies arī uz novada iedzīvotājiem?

-Novada dome izdarīs visu, lai šo pārmaiņu laikā pakalpojumus iedzīvotāji saņemtu ne-pārtrauki un kvalitatīvi. Novada iedzīvotājiem jāzina, ka kontaktpersona, kas ir atbildīga par

pakalpojumu sniegšanu, ir Olegs Kesks.

Pēdējā domes sēdē pieņēmat lēmumu arī palielināt apkures tarifus.

-Viena no nozarēm, kam rūpīgi seko pašvaldību kontrolējošās iestādes, ir pašvaldību sniegtu pakalpojumu tarifi. Katru gadu apkopojam un analizējam komunālo pakalpojumu izmaksas, līdz ar to pašvaldībā pieejami visi dati par apkures sistēmu izmaksām kopš 2009.gada, pēc kuriem var salīdzināt, kāda apkures sistēma ir vairāk vai mazāk efektīvāka. Pakalpojumu tarifus un izmaksu pamatotību pārskatījām visā Viļakas novada teritorijā. Veicot komunālo pakalpojumu finanšu un organizēšanas auditu, tika konstatētas vairākas nepilnības darba organizācijā un tarifu faktisko izmaksu neatbilstība tarifa iekļautajām izmaksām. Apkures tarifs nebija pārskatīts vairākus gadus, un vairākās izmaksu pozīcijās tika konstatēts sadārdzinājums. Turklat jāņem vērā, ka palikusi dārgāka malka. Pirms vairākiem gadiem to varēja iegādāties par 22 - 23 euro kubikmetrā, šogad jau cena par kubikmetru malkas ir 27 līdz 28 euro, pagājušajā gadā iepirkumā piedāvātā cena bija pat 32 euro. Palielinājās arī šķeldas cena par berkubu. Turklat pēdējos gados valstī arī pa-augstinājās minimālā darba alga. Citās pozīcijās īpašu izmaiņu nav.

Atgriežoties pie jautājuma par SIA "Viļakas namsaimnieks" likvidāciju, gribu teikt, viens no galvenajiem iemesliem bija mazs darba apjoms un lielas administrācijas izmaksas. Lai uzņēmums varētu pastāvēt kā kapitālsabiedrība, bija nepieciešams paplašināt darba apjomu, bet Viļakas pilsētas komunālā saimniecība un nelielā katlumāja nespēja nodrošināt ar nepiecieša-

Meklēja citas iespējas. Viļakas novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs atzīst, - "Viļakas namsaimnieka" reorganizācijas mērķis ir efektīvi izmantot pieejamos finanšu un cilvēkresursus.

majiem līdzekļiem. Lai uzņēmums būtu dzīvotspējīgs, nāktos būtiski palielināt pakalpojumu izcenojumus. Iedzīvotājiem uzlikt papildus slogu nebūtu taisnīgi, bet arī pašvaldība katru gadu turpināt segt iztrūkstošus līdzekļus vairs nevēlējās. Tāpēc meklējām citas iespējas, kā organizēt pakalpojumus, apvienojot pagasta pārvalžu cilvēkresursus. Pieļauju, ka dažiem izveidotā sistēma var šķist nesaprota, bet pašvaldības galvenais uzdevums ir ar iespējami mazākiem izdevumiem sasniegt maksimāli labāku rezultātu.

Jāsaprot darba apjoms un jāapzina problēmas

Ar 1.oktobri rūpes par komunālo saimniecību Viļakas pilsētā, Žiguru, Vecumu un Medņevas pagastos uzņēmies Žiguru pagasta pārvaldnieks OLEGS KESKS. Drīz apritēs mēnesis, kopsākti pildīt jaunie darba pienākumi. Kā šajā laikā veicies un kādi plāni turpmākajiem darbiem, par to saruna ar viņu pašu.

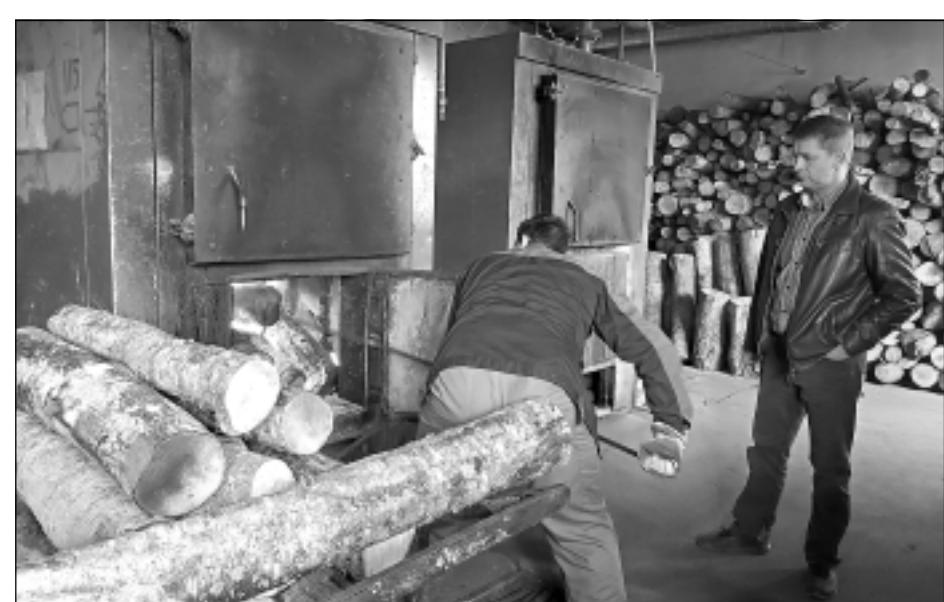

Foto - S.Karavočika

Vai arī kurinātājiem jārēķinās ar kādiem jaunievedumiem?

-Nekādu būtisku izmaiņu viņiem nav. Vienīgi gan Žiguru, gan Viļakas katlumājā ieviesu speciālu žurnālu, kurā kurinātājs ieraksta, ar kādu temperatūru nodod maiņu, cik un kāds inventārs atrodas katlumājā. Līdz šim nekā tāda nebija. Patiesībā katlumājas darbību internetā varu vērot gan datorā no mājām, gan arī telefonā, jo Kupravā, Žiguros un Viļakā jau pāris gadus uzstādīta sistēma, kas ļauj to darīt attālināti. Ja kurinātājs apgalvo, ka visu nakti kurinājis, bet iedzīvotāji sūdzas, ka ir auksts, man ir iespēja paskatīties temperatūras ierakstus pat visa mēneša garumā. Taču, neskatoties uz šo iespēju, uzskatu, ka šāds žurnāls ir vajadzīgs, jo tas darbinieku disciplīnā atbildīgi attiekties pret saviem darba pienākumiem. Ja kurinātājs naktī nogulēs trīs stundas, viņš līdz maiņas nodošanai vienkārši nepaspēs sakurināt tik daudz, lai nodrošinātu vajadzīgo temperatūru.

Kā ir ar kurināmā rezervēm? Šai sezonai pieteik?

-Viļakā katlumāju apkurinām ar malku - 300m³ malkas bija jau rezervē, vēl 700 m³ piegādās pēc iepirkuma. Šoreiz iepirkumu vinnēja firma "Lapegles 2", jo piedāvāja zemāku cenu nekā pārējie pretendenti. Kopumā vienai apkures sezonai vajag aptuveni 1000m³ malkas, tāpēc var teikt, ka kurināmās sezonai ir nodrošināts, ir pat rezerve.

Viļakas katlumājā kurināt ar malku, Žiguros - ar šķeldu. Kādēļ tā?

-Gan apkurei ar šķeldu, gan apkurei ar malku ir savi plusi un minussi. Pagaidām notiek salīdzināšana, lai vēlāk varam izdarīt secinājumus un saprast, ar kuru kurināmo kurināt ekonomiskāk. Malkai un šķeldai patēriņš atkarīgs no kvalitātes, jo ne viena, ne otra slapja nedeg. Slapjš kurināmās nevar tik ātri uzņemt nepie-

ciešamo jaudu, līdz ar to arī kurināmā jāpatērē vairāk.

Piemēram, Balvos uzņēmums "Balvu Enerģija" maksā piegādātājam par saražoto megavatstundu, nevis kurināmā daudzumu...

-Jā, tas būtu pareizi. Šādā gadījumā piegādātājam neizdevīgi vest slapjus zarus vai malku, jo tad nevarēs saņemt tādu samaksu, ar kādu rēķinājās. Tā patiesām ir laba pieredze, būtu ar Balvimi jāsadarbojas un jāpārņem labā prakse.

Sākoties jaunai apkures sezonai, vienmēr aktualizējas arī parādnieku jaunājums. Kāda situācija ir šobrīd?

-Katrā pagastā ir savi parādnieki, kurus var iedalīt profesionālajos nemaksātajos, kuri pazuduši pavism, nemaksā un ignorē jebkādus paziņojumus, un tādos, kuri kaut mazliet, bet

tomēr maksā. Taču kopumā gadu no gada situācija īpaši neuzlabojas, tādēļ pašvaldībai jādomā, kā iekrātos parādus no parādniekiem piedzīt. Varianti ir dažādi. Līdz gada beigām lielākajiem parādniekiem izsūtīsim brīdinājumus un piedāvāsim sastādīt parāda atmaksas grafiķus. Ja arī tad nemaksātāji negribēs sadarboties, nekas cits neatlikš, kā nodot lietu tiesā. Summu, no kādas prasīsim piedzīt parādus, vienpersoniski nolēmt nevaru, bet domāju, ka tā varētu būt no 200 euro uz augšu. Tātad – vispirms brīdinājums, pēc tam vai nu vienošanās, vai tiesa. Vēl viena iespēja, kā nemaksātāji vest pie prāta, ir pārtraukt sniegt pakalpojumus – nepiegādāsim ne ūdeni, ne siltumu. Līdz šim vēl neviens tāds gadījums nav bijis, bet Žiguros brīdinājumi jau izsūtīti. Tagad gaidām iedzīvotāju reakciju. Ja nereagēs, būs jārīkojas.

* Turpinājums 11.lpp.

Likvidē SIA "Vilakas namsaimnieks"

*Sākums 10.lpp.

Jāsprot darba apjoms un jāapzina problēmas

Pirms pāris gadiem bija iespēja parādniekus pakaunināt, publiski izlieket nemaksātāju sarakstus. Šobrīd datu aizsardzības regula to nepieļauj, tātad nemaksātājs ir drošībā, un neviens tā arī neuzzinās šo faktu.

-Pajauties uz to, ka neviens neuzzinās, īsti nevajadzētu. Jau pirms kāda laika Žīguros ieviesu praksi pašvaldības vārdā pateikties visiem apzinīgajiem maksātājiem. Daudzdzīvoķu māju ieejās uz ziņojumu dēļa pielikām sarakstus ar cilvēku vārdiem un uzvārdiem, kuriem nav parādu par komunālajiem pakalpojumiem. Tādā veidā iedzīvotāji paši var izskaitīt nemaksātājus, ko viņi arī dara. Pieredze liecina, ka arī kaimiņi var ietekmēt šos apzinīgos nemaksātājus.

Kādas ir lielākās problēmas, ar kurām nācas saskarties, pārņemot uzņēmumu?

-Pagaidām jāsprot darba apjoms un jāapzina vajadzības. Taču jau kopš pirmās dienas, kad sāku strādāt, saņemu iedzīvotāju zvanus. Prieks, ka vairākas iedzīvotāju problēmas, ar kurām viņi cīnījās gadiem ilgi, jau atrisinātas. Piemēram, vienas trīsstāvu mājas iedzīvotāji četrus gadus cīnījās ar aukstumu un nesaprata, kādēļ jāsalst. Pagāja trīs dienas, kamēr atradām vainu. Izrādījās, ka kādā dzīvoklī sievete vienu no istabām bija uztaisījusi par auksto istabu, kurā nogriezta apkure. Mainot radiatorus, bija nepareizi uzlikts krāns un tas nogriezts, par ko neviens

nezināja. Līdz ar to cieta visi iedzīvotāji, sala un maksāja par apkuri, kuru nesaņēma pilnā apmērā. Beidzot šī problēma ir novērsta.

Jāunā apkures sezona sāksies arī ar augstākiem apkures tarifiem?

-Jā, jaunie tarifi stāsies spēkā ar 1.novembri, bet jau visu oktobri iedzīvotāji zvana, jautā, interesējas, kas un kā mainīsies. Domāju, cilvēki izjutis sadārdzinājumu, jo dārgāk būs jāmaksā arī par ūdeni. Piemēram, mājokļos, kur nav uzlikti ūdensskaitītāji, tagad no cilvēka būs jāmaksā 5 eiro. Ja ģimenē ir trīs un vairāk cilvēku, domāju, izdevīgāk būs tomēr uzlikt skaitītāju. Piedalījos domes sēdē, kurā pieņēma lēnumu paaugstināt tarifus, un varu teikt, ka galvenā ekonomiste pamatoja katra ciparu. Piemēram, Žīguros un Vilakā apkures tarifi nebija pārskatīti kopš 2012.gada. Taču kopš tā laika būtiski augušas cenas gan elektībai, gan kuriņamajam.

Ir vēl kādas izmaiņas, kas skars iedzīvotājus?

-Tagad visiem iedzīvotājiem jāparaksta jaunie līgumi ar pašvaldību, bet pārējā kārtība paliks, kā līdz šim. Skaitītāju rādījumus Vilakas iedzīvotāji varēs nodot telefoniski (mob. 28080730) vai arī Susāju pagasta pārvaldē pie Ingrīdas Zondakai. Šis ir numurs, uz kuru iedzīvotāji var zvanīt un ziņot arī par ūdensvada, kanalizācijas avārijām Vilakā, kā arī gadījumos, kad jāpiesaka asenīzācijas mucas pakalpojums. Jaunums

tāds, ka tagad rādītājus varēs nodot ne vien e-pastā komunālie@vilaka.lv, bet arī pa telefonu un rakstot whatsapā. Turklat tagad būs iespēja saņemt rēkinus arī e-pastā, norādot savu e-pasta adresi lietvedei Ingrīdai Zondakai.

Kas ir pirmie lielākie darbi, sākot pildīt jaunos darba pienākumus?

-Sezonu sākām ar jaunā apkures katla uzstādīšanu, ko pašvaldība iegādājās jau pagājušā gada rudeni. Ceru, ka jauda būs pietiekama, lai ar jauno katlu nodrošinātu siltumu gan Eržepoles mājās, gan centra daudzdzīvoķu mājās. Manuprāt, ļoti svarīgi sadarboties arī ar māju pārvaldniekiem. Tā kā pats dzīvoju Vilakā, viņus pazīstu un varu teikt, ka mūsu sadarbība jau notiek. Kad parakstīsim jaunos ligumus ar pašvaldību par komunālajiem pakalpojumiem, katrā mājā notiks iedzīvotāju sapulce. Liels jautājums būs par apsaimniekošanu, jo "Vilakas namsaimniekam" apsaimniekošana bija diezgan neveiksmīga. Jautājums būs, vai māju iedzīvotāji arī turpmāk uzticēs apsaimniekošanu pašvaldībai, vai vēlēsies to darīt paši. Viņiem pašiem būs jāizdara šī izvēle. Ar dažiem māju pārvaldniekiem jau esmu pārrunājis šo jautājumu, un viedokļi dalās. Vieni gatavi savu īpašumu apsaimnieket paši, citi - uzticēt šo pienākumu pašvaldībai. Katrā ziņā varu teikt, ka darbs turpinās. Esam gatavi strādāt un risināt problēmas, kas satrauc iedzīvotājus.

Afiša

"APVEDCEĻŠ" iegriež Kubulos!

Ir dažas lietas, kas nenoveco un nebojājas. Piemēram, zemenes novembrī var būt tikpat svaigas kā jūnijā vai jūlijā, tiesa, ar vienu nosacījumu - ja tās izpilda grupa "APVEDCEĻŠ".

Tas nu šajā rudenī notiks 2.novembrī Balvu novada Kubulu kultūras namā, koncertā "no 19 uz 20...". Kāpēc šāds koncerta nosaukums? Ľoti vienkārši. Šis ir brīdis, kad iepriekšējais koncerts grupai bija, sasniedzot pilnu 19 gadu vecumu, bet koncerts Kubulos jau būs pirmā uzstāšanās, kad "APVEDCEĻŠ" ir nostājies uz 20-gades starta taisnes. Varētu teikt,- šis koncerts ir atskats pagātnē ar skatu nākotnē, jo skanēs viss labākais no grupas repertuāra - Zemenes, Puika, Pirmais vasaras zieds u.c. hiti, kas radušies grupas 19 gadu pastāvēšanas laikā. Iespējams, būs dzirdama arī kāda svaiga nākotnes ideja, par kuru vēl liela daļa klausītāju pat nenojauš. Nenopietni nopietnu noskaņu koncertā palīdzēs radīt leļju teātra aktieris Jānis Kirmušķa. Jebkurā gadījumā pozitīva un atraisīta gaisotne garantēta.

Koncerta sākums plkst. 19.00. Pērkot iepriekšpārdošanā, ieejas maksa - EUR 5, koncerta dienā - EUR 7. Biļetes var iegādāties Kubulu KN pie vadītājas un Balvu muižā, lietvedes kabinetā.

Uz tikšanos!

Veiksmes prognoze

29.oktobris. Filozofiskajā otrdienā daudzi var aizdomāties par dzīves jēgu un arī par nāvi. Padomāt par to reizēm ir lietderīgi, lai sajustu dzīves garšu un neatliktu daudzas lietas uz vēlāku laiku. Bet nevar taču krist arī otrā galējibā – depresijā. Tāpēc nedariet mulķības, ja šodien jūtat, ka jūs vajā melnas domas un brauc jums. Labāk izkratiet sirdi savam ārstam, labākajam draugam (draudzenei), mācītājam, psihologam vai dziedniekiem (kas nu kuram vajadzīgāks). Ar sava ārsta piekrīšanu šodien atturieties no manipulācijām, kas skar nieres, dzimumorgānus, resno zarnu (ja, protams, tas nav kas steidzams un neatliekams).

30.oktobris. Darbīga trešdiena darbīgiem cilvēkiem, kad beidzot plkst. 10.14 tiks dots starts jaunu darbu uzsākšanai. Viss ies kā pa sviestu ar piebildi, ka tu necentīsies uzspiest citiem savu gribu un viedokli. Ja esi izlēmis (-usi), ko darīt, tad dari. Bet ne ar šantāžu, ne citiem spēka paņēmieniem neliec to darīt citiem. Cītādi iznāks kā sakāmvārdā: liela brēka, maza vilna. Vakarpusē garastāvokli uzlabot var neliels flirts. Tikai nezaudē galvu! Tā nebūs vēl tava mūža mīlestība, bet, iespējams, tikai tās ģenerālmēģinājums.

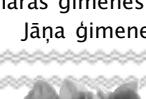
31.oktobris. Oktobra pēdējā dienā savelkam galus un nokārtojam vecās astes. Un, protams, to labāk darīt darba laikā, uz vakaru neko neatliekot. Jo no plkst. 16.30 līdz 24.00 mums atkal pa kājām maisīties Čika kungs, kas var radīt problēmas gan ar elektrību, gan sanitehniku, gan auto vai pat kādu dabas stihiju. Tāpat tukšo stundu laikā labāk atrasties mājās un nemeklēt nepatikšanas ielās. Cītādi tās ātri atradīs jūs. Zinu jau zinu, ka neesat no čīkstētājiem. Tomēr, ja šodien par sevi atgādina jums kāda veca un nopietna kaite, labāk aizejiet pie ģimenes ārsta. Vai sarunājuši?

Pareģe Ilga * Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

Apsveikumi

Viss būs tāpat -
Prieki, bēdas un raizes.
Vienīgi Tavam mūžam
Pieskaitīts klāt viens gads.

Krāsaini kļavlapu un mārtiņrožu
sveiceni **Lucijai Krilovai** dzives jubilejā!
Lai katrs rīts sākas ar prieku sirdī un gaišām domām,
stipru veselību un svētību.
Māsa Anele, krustmeitu Ainas un Ināras ģimenes,

Jāņa ģimene
Līdz vēlam rudenim lai rozes zied,
Lai vienmēr līksmes pilna sirds.
Lai prieka saule nekad neroriet,
Lai laimes zvaigznes celā mirdz.
Apsveicam **Luciju Krilovu** 75 gadu jubilejā!
Lai Tev saules un zemes stiprums, laba veselība,
dzīvesprieks.
Nem salnai neatdots ziedus sev, tie Tev no mums -
Annas, Zinaidas, Laimas, Jāņa

Vēl ilgus gadus stiprai būt,
Daudz prieka vēl no dzīves gūt.
Un sauli sirdī saglabāt,
Un dzīvi milēt - nepagurt.

Sirsniņi sveicu jubilejā **Luciju Krilovu!**
Lai dienu ritumā vienmēr kopā ar Tevi veselība,
enerģija un Dieva mīlestība.

Velta

Tās dienas atpakaļ vairs nedos dzīve,
Ko gadi vitnē savijuši mums,
Bet viņu smaržu vēji līdzi nesīs
Un sirds pat baltā ziemā nenoskums.
(N.Dzirkale)

Miļi sveicam **Silviju Barkāni** skaistajā dzīves jubilejā! Lai piepildās sapņi, turas veselība un ik rīts
ir saules gaišuma pilns.

Jeļena, Ārija Balvos

Pateicība

Izsaku pateicību Valsts policijas Balvu iecirkņa darbiniekiem – Lindai Aleksandrovai un viņas kolēgiem, kuri operatīvi atklāja noziegumu (nozagta dārza tehnika – 4 vienības, no kurām 3 atgūtas) Susāju pagastā. Balvu iecirkņa darbinieku rīcība bija operatīva, attieksme pozitīva un saprotīga, dokumentu noformēšana mums kā cietušajiem bija vienkārša.

Vēlot sekmes Valsts policijas Balvu iecirknim darbā, JĀNIS SLIŠĀNS

Dažādi

Pievēd smilti, šķembas, melnzemi. Tālr. 25685918.

Sestdienās t/c "Planēta" telpās varēs iegādāties "PAKALNIEŠU" SIERUS.

Ieriko ūdensvadus, kabeļus, kanalizāciju. Tālr. 25685918.

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS - STIGOŠANA, DASTOŠANA.**
Zvanīt 28358514.

Forvardera pakalpojumi.
Vedam cirsmas un apaugumus.
Tālr. 26108508.

Mežizstrādes pakalpojumi.
Tālr. 26211223.

Bioloģisks lauksaimnieks vēlas nomāt zemi. Tālr. 22048966.

Sniedz apaļkoka, zaru un celmu izvešanas pakalpojumu ar MTZ 952. Tālr. 29431059.

Pērk

4PLUS **PĒRK APSES ZĀGBALĀKUS.**
Alūksnē, Merķeļa ielā 20,
un pie ceļa visā Latgalē un Vidzemē
Tālr. 29276883

SIA "CĒSU GAĻAS KOMBINĀTS"
par augstām cenām iepērk
JAUNLOPUS un LIELLOPUS
26185703 ● 25573447 ● 29172343

Pērk izcirstus mežus.
Tālr. 28282021.

Pērk laukos māju ar zemi un
mežu (vecsaimniecību).
Tālr. 25302291.

"Craftwood" PĒRK MEŽA
ĪPAŠUMUS visā Latvijā, cena no
1000-10000 EUR/ha. Samaksa
darījuma dienā. Tālr. 26360308.

SIA "PRIEDES AG" par augstām
cenām iepērk mežā pie ceļa visa
veida apļkokus. Tālr. 26993794.

Pērk mežu ar zemi un cirsmas.
Tālr. 27876697.

Pērk mežus, zemi, izcirtumus,
cirsmas. Tālr. 29433000.

SIA "PRIEDES AG" pērk cirsmas un
mežus. Zvaniet 26993794.

Konkurss

Lai nodrošinātu kvalitatīvu un
savlaicīgu valsts mežu apsaimnie-
košanu, AS "Latvijas valsts meži"
(turpmāk – LVM) izsludina atklātu
konkursu "Meža atjaunošanas, kopšanas un aizsardzības
pakalpojumu sniegšana 2020. – 2023. gadā, slēdzot vispārīgo
vienošanos", id. Nr. AS LVM MS MK_2019_309_Ak

Potenciālo sadarbības partneru sanāksmes, kurās informē par
piedāvājuma sagatavošanu un iesniegšanu Elektronisko iepirkumu
sistēmā (EIS), LVM rīko:

2019. gada 6. novembrī plkst. 11.00 Ziemeļlatgales reģiona klientu
centrā ("Mežrozes", Lejas Ančupāni, Vērēmu pagasts, Rēzeknes novads,
LV-4604).

**Piedāvājumu iesniedz tikai elektroniski EIS e-konkursu
apakšsistēmā līdz 2019. gada 22. novembra plkst. 12.00.**

Piedāvājumus atver vienlaikus EIS e-konkursu apakšsistēmā: konkursa
sadaļā "Atvēršana".

Kontaktpersonas: LVM Ziemeļlatgales reģiona mežkopības
vadītājs Viktors Reblis, tālr. 26321460; Andris Neimanis, tālr. 29176873,
elektroniskā pasta adrese: a.neimanis@lvm.lv; juridiskos jautājumos:
iepirkumu juriskonsulte Ilze Birkmane, tālr. 25449172, elektroniskā pasta
adrese: i.birkmane@lvm.lv.

Konkursa nolikums pieejams EIS tīmekļvietnē <https://www.eis.gov.lv>
e-konkursu apakšsistēmā.

Pateicības

Pateicība priesterim Stanislavam Prikulim par sirsnīgiem atvadu vārdiem, Aijai, Anastasijai par
mūziku. Paldies "Smiltājs K", SIA "Ilva I", "Senda Dz" kolektīviem, Vinetai Jurjānei, kolēģiem,
radiem, draugiem, medību kolektīva biedriem, kaimiņiem, kuri bija kopā ar mums lielajās bēdās,
Pēteri Bašķeru mūžībā pavadot.

TUVINIEKI

REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS E.GABRANOVSS - T.64522534, 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOJIČIKA - T.64522126
ZLOGINA, LZINKOVSKA - T.64520962
M.SPRUDZĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260
A.LOČMELIS - T.64520961
KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 64507019
ŠOFERIS A.KIRSANOVSS - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

ŽURNĀLISTI
26555382

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
G.LIELMANIS
Iespēsts SIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 3001

Līdzjūtības

Tas visskumjākais bridis, kad miļa
sirds
Uz mūžu mūžiem pārtrūkst un
stājas,
Tad zvaigznes pie debesim asarās
mirkst
Un tukšas kā klajums klūst mājas.
Mūsu patiesa līdzjūtība negaidītājā
sāpu brīdi Antonijai, dēlam
Kristapam, meitai Laurai,
JĀNIM JEROMĀNAM negaidīti
aizejot Mūžībā.
Veikala "Preilis" kolektīvs

Aiz zemes malas nogurst gara
dienā,
Būs vakars vēls un zvaigznēm pilna
nakts,
Būs jūsu vidū viena tukša vieta,
Viens dzīves mūžs būs kapu smiltīm
segtā.
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
sievai Antonijai, bērniem Laurai
un Kristapam, sievas brālim
Pēterim un pārējiem tuviniekiem,
JĀNI JEROMĀNU mūžības celā
pavadot.
Lēna, Zelma Dimitrijevas,
Anna, Ivars Mači

Es tagad aizeju, bet ne jau prom,
Es aizeju tepat –
Ar citām puķēm, citu sauli,
Ar citu zemi parunāt. (M.Zviedre)
Patiesa līdzjūtība Dacei un
tuviniekiem, PĒTERI BAŠĶERU
mūžībā pavadot.
Anita Avotiņa

Rudens krāso pilādžokus sārtus,
Gājpītni ar atmiņām prom trauc,
Bet tev mūžiba ver miera vārtus,
Sāpes rīst un lielais klusums sauca.
Izsakām līdzjūtību dēliem,
mazbērniem, tuviniekiem, ANNU
DOVGANI (dz. Baltā) pavadot
mūžībā.
Viksna pamatskolas bijušie
klasesbiedri: Aina, Jānis, Maruta,
Cērība, Ārija, Anna, Silvija

Tajās lapās, ko mūžības vēji nu
šķirsta,
Paliek cilvēka mūžs. (F.Bārda)
Izsakām dzīļu līdzjūtību Lucijai un
Mārtiņam, kad aizsaules celā
devies mīlais brālis, onkulis
ANTONS.
Valentīna, Vilhelmina

Tas visskumjākais bridis, kad
mātes sirds
Uz mūžu mūžiem pārtrūkst un
stājas,
Tad zvaigznes pie debesim asarās
mirkst
Un tukšas kā klajums klūst mājas.
(A.Vējāns)
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Olgai Markovai, kad Mūžības celā
jāpavada MĀMINA.
Balvu pamatskolas saime

Sāņem, labā Zemes māte,
Vienu sirmu māmūlīti,
Apsedz viņu silti, silti
Savām smilšu villainēm.
Skumju un atvadu brīdi izsakām
visdzīlāko līdzjūtību Olgai Markovai
un tuviniekiem, MĀMINU,
VECĀMĀMINU, VECĀMĀMINU
mūžības celā pavadot.
Maša, Daina, Irēna, Ilmārs,
Arkadijs, Taņa

Tie savādi skumjīgie mirklī...
Tad palidzēt var tikai viens,
Ja kādu atmiņu gaišu
Tu savā dvēselē sien.
(K.Apškrūma)

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību
Raimondam Celmiņam ar gimeni,
no TĒVA uz mūžu atvadoties.
Latgales partijas Balvu nodaļa

Lai tēva milestība visos ceļos vada,
Lai tēva sirds jums spēku dod.
Lai labā, apklaususi sirds vēl ilgi
Teic padomu un cēlamaizi dod.

Skumju un atvadu brīdi izsakām
visdzīlāko līdzjūtību Ilonai Ivanovai,
TĒTI mūžības celā pavadot.
Pansionāta "Balvi" darbinieku
kolektīvs

Šalciet kļusi, dzimtie meži,
Mūža dziesma beigusies.
Pāri sirdij apklausušai
Zeme smilšu sagšu segs.
Izsakām patiesu līdzjūtību Ilonai
Ivanovai ar gimeni, TĒTI mūžībā
pavadot.
Ilga, Nikolajs Morozovi

Noriet saule vakārā,
Sidrabīnu sijādama;
Aiziet dusēt māmūlīja
Baltā smilšu kalniņā.
Skumstam par LŪCIJAS SUPES
aizšešanu mūžībā un izsakām
visdzīlāko līdzjūtību Aldim un
Anitai Punduriem.
Briežuciema dramatiskais kolektīvs
un Zita

Ilgu mūžu nodzīvoji,
Daudz darbiņu padarīji.
Lai nu viegli Zemes māte
Apsedz smilšu paladīju.
Izsakām patiesu līdzjūtību visiem
tuviniekiem, LŪCIJU SUPI
Jāņa m. mūžības celā pavadot.
Briežuciema pagasta pārvaldes
kolektīvs

Tāda ir dzive-
saule mostas un riet,
Ikvienu Dievs savā laikā izezīmē
un to ceļu, pa kuru lemts iet...
Visdzīlākā līdzjūtība Janīnai Keišai
un viņas ģimenei, māmiņu
HELĒNU SLIŠĀNI pavadot mūžībā.
Baltinavas vidusskolas kolektīvs

Es tycu, Dīvs, ka klot man esi,
Tu vysūs dzeives breiteņūs
Uz Tevi pīcā ceļu skotu -
Ļauj ari myužam byut ar Tevi,
Jo goram namiersteibū devi.
Lai mūžīgs miers un debesu valstība
mūsu ilggadējai draudzes kora
dziedātājai HELĒNAI SLIŠĀNEI.
Dieva svētību, sirdsmieru un ticību
Janīna, Tev un Taviem
tuvinākajiem.
Baltinavas katoļu draudzes
baznīcas koris un ērgelniece

Milestības dzījām noadīts
Māmūlījas mūža gājums.
Mazbērni un bērni - pavedieni,
Kuros paliek dzīves turpinājums.
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Janīnai, Jurim, Pēterim ar
ģimēnēm, guldot zemes klepi
māmiņu, sievasmāti, vecmāmiņu
HELĒNU SLIŠĀNI.
Boldāne, Mihailova, Teiļāne,
Fjodorovi, Višņakovai, Nagle

*****
Sirsniņš PALDIES Žīguru kultūras nama kolektīvam, vadītāji Valentinai Kajānei, folkloras kopai
"Mežābele", Viļakas katoļu draudzes lūgšanu kopai, ērgelniecei Janīnai Dukāskai, solistam Aldim
Pušpuram, priesterim Feliksam Šnevelim, apbedišanas firmai "Ritums", Viduču skolas pavārītēm,
visiem draugiem, kaimiņiem, kolēģiem, kuri palīdzēja un bija kopā,
Valentīnu Igovenu mūžībā aizvadot.

PIEDERĪGIE

